

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КРАЇНИ

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення рівня соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей

▶ СТОР. 3

У комітетах
Верховної Ради

Відносини базуються на підтримці територіальної цілісності й суверенітету

▶ СТОР. 2

Питання рубя

«Укрпошта»: перетворення з кількома невідомими

Чернігівські листоноші носять пральний порошок, лампочки, а інколи газети...

▶ СТОР. 11

№ 82 (6587)

СУБОТА, 6 ТРАВНЯ 2017 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

8 травня — День пам'яті та примирення в Україні

Звернення Голови Верховної ради України з нагоди Дня пам'яті та примирення

Дорогі співвітчизники!

Сьогодні Україна відзначає День пам'яті та примирення. Цей день є символічним для кожного українця, адже наша країна була учасницею двох світових воєн і зараз воює за мир на рідній землі з російським агресором.

Важливо, що цей день є днем саме вшанування, а не святкування.

Сьогодні ми вшановуємо та згадуємо мільйони жертв Другої світової війни.

Разом з усіма народами вільного світу ми думаємо про перемогу над нацизмом в Європі та страшну ціну війни. Закликаю згадати всіх без винятків українців, які воювали у різних арміях світу в ім'я миру. Згадаймо всіх ветеранів війни, учасників українського визвольного руху та жертв нацизму!

Схиляю голову перед тими, хто захистив нашу землю та весь світ від нацизму під час Другої світової війни.

Пам'ятаймо та перемагаймо! Адже сьогодні в центрі Європи новий Гітлер — військовий злочинець Путін розпалив війну.

Низький уклін та подяка нашим воїнам, які нині боронять незалежність на сході України, які жертвово борються з новою ідеологією ненависті і війни — рашизмом!

Сьогодні хочу подякувати всім українцям, які тимчасово перебувають на окупованих територіях та, попри ризик для власного життя, докладають усіх зусиль для перемоги України.

Переконаний, що наша країна переможе в цій війні. Адже ми боремося за мир та волю на рідній землі. З нами правда! З нами Бог!

**Переможемо!
Слава Україні!**

Андрій ПАРУБІЙ.

9 травня — День Перемоги

За світле прийдешнє Вітчизни!

Для тих, хто із зброєю в руках визволяв Європу від фашистської чуми — а їх стає дедалі менше

9 Травня навіки залишиться Днем Перемоги... Нащадок кремлівського «натхненника звияг», тішачи свої великоімперські амбіції, договорився вже до того, що ми, мовляв, усе одно самі подужали б ворога, ми — країна переможців. Не будемо сперечатися — не час! Згадаймо, що із майже 42 мільйонів осіб, котрі мешкали до війни в УРСР, на 1945 рік залишилися тільки 27,4 мільйона.

Пам'ятаймо, що на руїни перетворилися майже 1000 українських міст і містечок, десятки тисяч сіл, з яких 250 спалено вщент, знищено понад 16 тисяч промислових підприємств, 18 тисяч лікувальних закладів, 33 тисячі шкіл, вузів, технікумів та НДІ, понад 33 тисячі колгоспів, радгоспів, МТС. І все це не лише «заслуги» нацистів, а й армії-визволительниці. Це ж вона, відступаючи, продемонструвала найяскравіші приклади втілення злочинної тактики «випаленої землі», знищивши центр Києва та підірвавши Дніпрогес. А ще: сотні тисяч життів та покалічених «визволителями» доль людей у повосенне лихоліття, коли протягом 1944—1953 років у Західній Україні було репресовано півмільйона осіб та виселено за межі України 203 тисячі співвітчизників...

Перелік втрат можна продовжувати. Для Гітлера авантюра скінчилася катастрофою. Те саме очікує і теперішнього кремлівського зайду, а українці налаштовані обстоювати незалежність! Вшануймо світлу пам'ять тих, хто віддав своє життя в боротьбі з коричневою чумою, але не розслабляймося: рано святкувати під фальшиві сурми ворогів, під прапорами гнобителів і катів української нації.

Помолімося щиро за упокій душ справжніх героїв та за світле прийдешнє України!

Фото з газети «Правда» за 20 травня 1945 року.

Автор Я. Рюмкін. Знімок зроблено 2 травня 1945 року. Берлін. Знамено Перемоги.

ВШАНУЮТЬ ПЕРЕМОЖЦІВ

8—9 травня Україна відзначатиме День пам'яті та примирення, а також 72-гу річницю з Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.

9 травня. Парк Вічної Слави — урочиста церемонія покладання квітів до могили Невідомого солдата. Національний музей історії України у Другій світовій війні — урочистості «Пам'ятаємо — Перемагаємо!» — концертна програма Київського академічного музичного оркестру «Україна — священна земля», церемонія покладання гірлянди Військової Слави до скульптурної композиції «Форсування Дніпра», концертно-тематична програма «Перемога, свята перемога!».

Поминальний реквієм «Пам'ять», богослужіння і молебень за мир в Україні.

ПАМ'ЯТЬ

З людських шеренг,
Де в унісон —
І кроки Пам'яті,
І доброту,
І вдячності за себе і за всіх,
Гвоздики дівчинка
Поклала до граніту.
Солдат хотів їй руки простягти —
Хотів... але не зміг...

Що сниться вам, сини-солдати?
Не застудили б вас
ні грози, ні вітри.
З яких доріг
вас дома виглядати,
Невже забули, що сивіють матері?

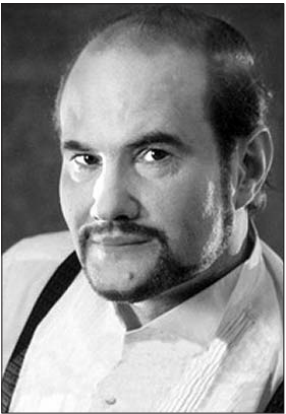
Мовчить
холодний обеліск,
Слізьми зігрітий і дощами
Й засурмлений громами.
Мовчить холодний обеліск...

Над полями бранними,
Над знанями
і не знанями —
Схилимо голови.
Над матерями загиблими,
Над рідними і нерідними —
Схилимо голови.

Над Хатинями і
Бухенвальдами —
Схилимо голови.
Схилимо голови!

Тим,
Хто людям землю врятував
заквітчану,
І над безсмертям їхнім,
і над ранами, —
Від всіх живих і чесних перед
Правдою —
Слава довічна вам!
Слава довічна вам!

І до тих пір
Загиблі будуть жити,
І доти вдовам
Ніч писатиме листи,
Допоки житимуть на світі
Людської
Пам'яті мости!
Андрій ДЕМИДЕНКО.

Нацбанк випустив пам'ятну монету з нагоди проведення в Україні пісенного конкурсу «Євробачення-2017» — НБУ

Спільна боротьба за Крим рано чи пізно змусить росіян піти звідти з ганьбою

Рішення Комітету Міністрів Ради Європи по Криму дуже важливе. По суті, це перше жорстке і недовозначне рішення з вимогою до порушника всіх міжнародних принципів — Російської Федерації — припинити нівелювання прав кримських татар. Негайно відновити діяльність Меджлісу і допустити лідерів кримських татар на окупований півострів. Також там звучить вимога допуску моніторингових місій і комісара з прав людини, які, згідно зі своїм мандатом, повинні моніторити дотримання прав людини і чиї рапорти можуть братися до уваги міжнародними судами. Так Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко прокоментувала рішення Комітету Міністрів Ради Європи (КМРЕ) щодо ситуації Криму у своєму «Фейсбуці».

«Це рішення КМРЕ стало можливим завдяки активній позиції української влади, Президента, МЗС, дипломатів, багатьох політиків, лідерів кримських татар і правозахисних організацій та наших європейських партнерів. Також важливим аргументом стало проміжне рішення Міжнародного суду ООН в Гаазі, наш постійний апеляцій до Генсека РЕ з вимогою тиску на РФ і деокупацію Криму», — йдеться у повідомленні.

І. Геращенко нагадала, що питання Криму порушується на всіх майдан-

чиках. Так само, як і проблема демілітаризації півострова, непорушення прав кримських татар і українців, репресій, політв'язнів, застосування каральної медицини проти лідерів кримських татар, арешти журналістів і «диверсантів».

«Вода камінь точить. Наша спільна боротьба за Крим рано чи пізно змусить росіян піти звідти з ганьбою. Я в це вірю. І разом із колегами докладу всіх зусиль, аби Крим залишався на порядку денному всіх міжнародних майданчиків. І ключове:

Крим на Донбас не міняємо! Росіянам прийдеться віддати Україні і Крим, і Донбас», — наголосила Перший заступник глави парламенту.

У свою чергу віце-президент ПАРЄ, народний депутат Георгій Логвинський («Народний фронт») назвав рішення КМРЕ «дуже важливим кроком, який дозволить продовжити та посилити санкції щодо окупанта та притягнути винних у порушенні прав українських громадян на півострові до кримінальної відповідальності».

За його словами, у разі невиконання Російською Федерацією цього рішення КМРЕ, Захід отримає додаткові підстави для продовження та посилення санкцій щодо РФ. Крім того, з'явився ще один інструмент для притягнення до кримінальної відповідальності тих осіб, які були чи будуть задіяні у переслідуванні, незаконному позбавленні волі

чи порушенні прав членів Меджлісу кримськотатарського народу.

«Про що йдеться? Незаконне позбавлення волі особи — це кримінальна відповідальність. Нині, якщо будь-яка особа буде засуджена і позбавлена волі за те, що вона є членом Меджлісу (як це передбачає російський кодекс), то, фактично, її буде незаконно позбавлено волі. Воля — це стаття 5 Європейської Конвенції з прав людини. Це найважливіше питання європейської спільноти, яке вона дуже захищає. Звичайно, за невиконання цього рішення можуть бути наслідки: по-перше, фінансові санкції, по-друге, притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які незаконно позбавили волі наших громадян», — цитує слова Г. Логвинського прес-служба «Народного Фронту».

Віце-президент ПАРЄ повідомив, що відповідні позови щодо порушення

прав громадян України в Криму можуть бути подані до Європейського суду з прав людини, Міжнародного суду ООН, Міжнародного кримінального суду в Гаазі або навіть може бути створений окремий трибунал з цього приводу.

З іншого боку, як зауважив представник «Народного фронту», таке рішення КМРЕ є «дуже сильним сигналом підтримки кримськотатарського народу, який перебуває, фактично, у полоні на території Криму, на

«півострові суворого режиму».

Рішення КМРЕ, на переконання обранця, дає ще один поштовх, щоб кримські татари трималися, що Європа все ж таки буде підтримувати всі ті ініціативи, які є у кримськотатарського народу.

«Тому нам потрібно й надалі продовжувати діяльність із деокупації, щодо міжнародної підтримки України і притягнення окупантів до кримінальної відповідальності», — наголосив парламентарій.

ДОСЛІВНО

Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко: «Під час останньої сесії ПАРЄ за ініціативою голови нашої делегації Володимира Ар'єва було зібрано підписи під письмовою декларацією з вимогою відновлення Меджлісу. Цей документ, під яким стоять підписи багатьох делегатів ПАРЄ з різних країн, також зіграв свою роль у рішенні КМРЕ щодо вимог до РФ негайно відновити Меджліс і припинити порушення прав людини на окупованому півострові».

Відносини базуються на підтримці територіальної цілісності і суверенітету

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У Комітеті Верховної Ради у закордонних справах відбулася зустріч народних депутатів із головою Комітету з міжнародних відносин і міжпарламентських зв'язків Міллі Меджлісу Азербайджанської Республіки Самедом Сеїдовим.

У зустрічі з української сторони взяли участь — голова комітету Ганна Гопко, її заступник Борис Тарасюк, член комітету Світлана Заліщук, народні депутати Георгій Логвинський, Остап Єднак, Наталія Кацер-Бучковська та Максим Курачий, заступник міністра закордонних справ Сергій Кислиця. З азербайджанської сторони — Надзвичайний та Повноважний Посол Азербайджанської Республіки в Україні Азер Худієв і керівник секретаріату голови Комітету з міжнародних відносин і міжпарламентських зв'язків Міллі Меджлісу Азербайджанської Республіки Аміль Гурбанов.

Ганна Гопко привітала співрозмовників з 25-ю річницею встановлення дипломатичних відносин між нашими державами. Вона наголосила: позиція України щодо нагірнокарабаського конфлікту базується на принципах поваги до суверені-

Народні депутати України Світлана Заліщук, Ганна Гопко і Борис Тарасюк під час зустрічі з азербайджанською делегацією.

тету та територіальної цілісності Азербайджану у міжнародно визнаних кордонах та залишається незмінною.

У свою чергу Самед Саїдов висловився за підтримку територіальної цілісності та суверенітету України. Народний депутат Борис Тарасюк закликав азербайджанську сторону не брати участь у сесії Міжпарла-

ментського союзу, яка відбувається у Санкт-Петербурзі (Росія) восени 2017 року. Верховна Рада вже відмовилася від участі в цій сесії.

Під час зустрічі члени парламентського Комітету у закордонних справах зосередили увагу на проблематиці звільнення політичних в'язнів Кремля, зокрема Олега Сенцова, а також

визнанні Азербайджаном Голодомору в Україні 1932-1933 років геноцидом українського народу. Обидві сторони відзначили великий потенціал активізації співпраці між нашими країнами як на двосторонньому рівні, так і на рівні міжнародних організацій. Зокрема, співрозмовники визначили стратегічним напрямком співпрацю у

сфері енергобезпеки та диверсифікації енергоресурсів, а також співробітництво у протидії російській пропаганді, кіберзагрозам та розвиток культурного співробітництва.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.
Фото Інформаційного управління апарату Верховної Ради України.

Землю віддайте, акциз не відбирайте

САМОВРЯДУВАННЯ

Керівники об'єднаних територіальних громад (ОТГ) Вінниччини звернулися до народних депутатів України із проханням підтримати законопроект, що надасть їм право розпоряджатися землями запасу і резерву за межами населених пунктів.

Пропозицію оприлюднили на засіданні регіональної платформи розвитку місцевого самоврядування за участю народних депутатів України Андрія Тетерука та Остапа Єднака, представників Асоціації міст України, керівників області та міста, що відбулося у Вінниці 25 квітня нинішнього року. На зібранні обговорювали питання «Підвищення ролі місцевого самоврядування в системі публічного управління».

— Йдеться про законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з управління земельними ресурсами та посилення державного контролю за використанням і охороною земель» (№ 4355 від 31.03.2016 р.), який незабаром парламентарії розглядатимуть у другому читанні, — наголосували керівники ОТГ. — Без таких повноважень

громади не можуть планувати свій розвиток.

Самоврядці назвали вирішення цього питання вкрай важливим. «Подекуди керівники громад навіть не знають, хто користується землею, що розміщується за околицею села, — зазначив один з промовців. — М'яко кажучи, так не повинно бути».

— Дуже корисно почути ваше ставлення до закону № 4355, — зазначив Остап Єднак. — Дізнатися про те, в який спосіб цей документ працюватиме. Бо вже можна почути розмови про певні екологічні загрози. Якщо відпрацювати механізм функціонування з вашими пропозиціями, думаю, декілька

голосів додасться під час голосування за цей документ.

Протилежні думки голови ОТГ висловлювали з приводу пропонування змін до Податкового кодексу. Вони категорично проти перерозподілу коштів акцизного податку із продажу тютюнових виробів. Просять парламентаріїв не підтримувати їх передачу з місцевих бюджетів до державного. Такі зміни, на думку представників громад, призведуть до розбалансування кошторисів, адже їх затверджували з урахуванням коштів, що надійдуть від акцизних товарів.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо надання членам сімей загиблих пільг без урахування середньомісячного сукупного доходу сім'ї

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Частини восьму та дев'яту статті 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами) виключити.

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з першого числа місяця, що настає через місяць з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня опублікування цього Закону: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
13 квітня 2017 року.
№ 2014-VIII.

Європарламент за діалог з усіма фракціями

Співголова фракції Опозиційного блоку Олександр Вілкул у Брюсселі зустрівся з віце-президентом Європейського Парламенту Райнером Віландом і членом Комітету Європарламенту з міжнародних справ Мікаелем Галлером.

Сторони обговорили деякі аспекти відносин між Україною та ЄС і ситуацію всередині нашої держави.

Зокрема, Олександр Вілкул сказав: «Україні потрібні чіткі, зрозумілі і прагматичні відносини з ключовими іноземними партнерами, в тому числі з ЄС. Безвіз — це безумовний позитив. Але обмеження, які є в еконо-

мічній частині Угоди про асоціацію не дають можливості повністю використовувати наш потенціал через квотування доступу української продукції на європейські ринки. Також відкритими залишаються питання інвестицій і дотримання прав людини в Україні», повідомляє прес-служба Опозиційного блоку.

У свою чергу Райнер Віланд заявив про те, що в Європарламенті вважають важливим підтримувати діалог з усіма фракціями українського парламенту, в тому числі з опозиційними.

Фото з сайту <http://opposition.org.ua>

ОФІЦІЙНО Закон України

Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення рівня соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190; 2013 р., № 25, ст. 246; 2017 р., № 2, ст. 25):

1) текст статті 16² викласти в такій редакції:

«1. Одноразова грошова допомога призначається і виплачується у розмірі:

а) 750-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, - у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у випадках, зазначених у підпункті 1 пункту 2 статті 16 цього Закону;

б) 400-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, - у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у випадках, зазначених у підпунктах 2 - 3 пункту 2 статті 16 цього Закону;

в) 400-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, - у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста у випадках, зазначених у підпунктах 5 - 9 пункту 2 статті 16 цього Закону, призначається і виплачується залежно від встановленої військовослужбовцю, військовозобов'язаному або резервісту інвалідності та ступеня втрати ним працездатності у розмірі, визначеному Кабінетом Міністрів України. При цьому у випадках, зазначених у підпункті 5 пункту 2 статті 16 цього Закону, розмір одноразової грошової допомоги не може бути меншим за 70-кратний прожитковий мінімум, встановлений законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року»;

2) пункт перший статті 16³ викласти в такій редакції:

«1. Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених підпунктами 1 - 3 пункту 2 статті 16 цього Закону, призначається і виплачується рівними частками всім особам, які мають право на її призначення та отримання, за їх особистою заявою чи заявою їх законних представників. У разі відмови якоїсь з осіб, зазначених у статті 16¹ цього Закону, від призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або якщо одна із зазначених осіб у строк, встановлений пунктом 8 цієї статті, не реалізу-

вала своє право на призначення та отримання такої допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги. Особам, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її виплата здійснюється незалежно від реалізації права на призначення та отримання такої допомоги будь-якою з осіб, зазначених у статті 16¹ цього Закону».

2. Статтю 21 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 25, ст. 180) доповнити частиною шостою такого змісту:

«У разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, працівників поліції під час безпосередньої участі в антитерористичній операції одноразова грошова допомога призначається і виплачується у розмірі та порядку, визначених законами України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та «Про Національну поліцію».

3. У частині першій статті 99 Закону України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40-41, ст. 379; 2017 р., № 2, ст. 25):

1) у пункті 1 цифри «500» замінити цифрами «750»;

2) у пункті 3:

у підпункті «а» цифри «250» замінити цифрами «400»;

у підпункті «б» цифри «200» замінити цифрами «300»;

у підпункті «в» цифри «150» замінити цифрами «250».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Встановити, що дія цього Закону не поширюється на осіб, стосовно яких до набрання чинності цим Законом прийнято рішення про призначення та виплату їм одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), встановлення інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності або які отримали замість зазначеної допомоги інші компенсаційні виплати відповідно до законодавства.

3. Кабінету Міністрів України:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
6 квітня 2017 року.
№ 2004-VIII.

На старті тільки депутати

На Прикарпатті розпочалась VI обласна спартакіада між командою депутатів обласної ради та збірними, сформованими з депутатів місцевих рад районів і міст обласного підпорядкування.

Упродовж вихідних обранці всіх рівнів змагатимуться у таких видах спорту, як футзал, волейбол, настільний теніс, шашки та шахи. Нагородження переможців відбудеться після завершення змагань, а загальнокомандних лідерів відзначать на сесії обласної ради. Також за результатами спартакіади визначать найкращих депутатів-спортсменів, які представлятимуть область на третьому, фінальному, етапі VI Всеукраїнської спартакіади серед народних депутатів, депутатів обласних, районних, міських, селищних і сільських рад, що відбудеться 12—17 червня в Чорноморську Одеської області.

«Швейк», ковалі та Скрипка: перші гості вже прибули на день народження

Івано-Франківськ святкує 355-річчя з нагоди отримання Магдебурзького права і статусу міста як такого.

І хоча офіційна дата припадає на 7 травня, святкування розпочались ще в п'ятницю. На площі перед фортечною галереєю «Бастіон» відбулось урочисте відкриття XV Міжнародного фестивалю ковальського мистецтва «Свято ковалів-2017». Започаткований ще 2001 року фестиваль вважається однією з найвизначніших культурно-мистецьких подій і туристичною принадою міста та одним із найбільших ковальських фестів у Східній Європі. Також народні артисти України Богдан Бенюк та Анатолій Хостікоєв вже встигли подарувати іванофранківцям виставу «Швейк», яку відіграли просто неба перед ратушею. З концертом виступив і Олег Скрипка під супровід національного академічного оркестру народних інструментів та лазерного шоу. А кондитери фірми «Надія» готують рекордну випічку до свята вагою 150 кілограмів. Вони вже створили фігурки історичних будівель Станіславова зразка XVII століття (на знімку), які розмістять на верхівці торта.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.
Фото надано автором.

ПЕРЕЛІК громадських організацій, яким Центральною виборчою комісією надано дозвіл мати офіційних спостерігачів під час проміжних виборів депутатів сільських, селищних рад 11 червня 2017 року, повторних виборів депутатів сільських, селищних рад та сільських, селищних голів 11 червня 2017 року, перших виборів старост сіл, селищ 11 червня 2017 року та позачергових виборів сільських, селищних, міських голів 11 червня 2017 року			
№ з/п	Назва громадської організації	Дата та номер постанови Центральної виборчої комісії, якою надано дозвіл мати офіційних спостерігачів	Вид місцевих виборів, під час яких надано дозвіл мати офіційних спостерігачів
3	Громадська організація "ЕКО (Екологія, Культура, Освіта) Березань"	28.04.2017 №91	Позачергові вибори сільських, селищних, міських голів 11 червня 2017 року
4	Громадська організація "Муніципально-правові ініціативи"	28.04.2017 №92	Проміжні вибори депутатів сільських, селищних рад 11 червня 2017 року, повторні вибори депутатів сільських, селищних рад та сільських, селищних голів 11 червня 2017 року, перші вибори старост сіл, селищ 11 червня 2017 року, позачергові вибори сільських, селищних, міських голів 11 червня 2017 року
5	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ "ТРИУМФІРАТ"	28.04.2017 №93	Проміжні вибори депутатів сільських, селищних рад 11 червня 2017 року, повторні вибори депутатів сільських, селищних рад та сільських, селищних голів 11 червня 2017 року, перші вибори старост сіл, селищ 11 червня 2017 року, позачергові вибори сільських, селищних, міських голів 11 червня 2017 року
6	Громадська організація "ЛІГА ВИБОРЦІВ"	28.04.2017 №94	Проміжні вибори депутатів сільських, селищних рад 11 червня 2017 року, повторні вибори депутатів сільських, селищних рад та сільських, селищних голів 11 червня 2017 року, перші вибори старост сіл, селищ 11 червня 2017 року, позачергові вибори сільських, селищних, міських голів 11 червня 2017 року
7	Всеукраїнська громадська організація "Громада і Закон"	28.04.2017 №95	Позачергові вибори сільських, селищних, міських голів 11 червня 2017 року
1	Всеукраїнська громадська організація "Комітет виборців України"	28.04.2017 №89	Проміжні вибори депутатів сільських, селищних рад 11 червня 2017 року, повторні вибори депутатів сільських, селищних рад та сільських, селищних голів 11 червня 2017 року, перші вибори старост сіл, селищ 11 червня 2017 року
2	Всеукраїнська громадська організація "Передові правові ініціативи"	28.04.2017 №90	Проміжні вибори депутатів сільських, селищних рад 11 червня 2017 року, повторні вибори депутатів сільських, селищних рад та сільських, селищних голів 11 червня 2017 року, перші вибори старост сіл, селищ 11 червня 2017 року, позачергові вибори сільських, селищних, міських голів 11 червня 2017 року

В Європарламенті вважають важливим підтримувати діалог з усіма фракціями українського парламенту

ПРИВІТАННЯ

Жителям міста Івано-Франківська Дорогі друзі!

Сердечно вітаю із 355-річчям Івано-Франківська всіх, для кого це місто стало колискою, дорогою в життя, земним оберегом, місцем, де на тебе завжди чекають.

Цей чарівний куточок Прикарпаття — важливий духовний, культурно-мистецький, торговельний і господарський центр з багатою історією — в усі часи приваблював до себе митців. Своєю світовою славою місто завдячує Івану Франку, Денису Січинському, Наталі Кобринській, Льву Бачинському, Михайлу Грушевському, Андрею Шептицькому та багатьом іншим видатним українцям.

Сучасний Івано-Франківськ — це потужний промисловий, діловий, науковий центр з унікальною духовною аурою, самобутнім національним колоритом, широкими можливостями для розвитку міжнародних зв'язків, туризму та рекреації. Я вірю, що ваше місто й надалі розвиватиметься і стане ще гарнішим, а наступні покоління дбайливо зберігатимуть національний дух і традиції, наполегливо працюватимуть заради зміцнення економічного та культурного потенціалу рідного краю.

Бажаю кожному з вас достатку і злагоди, мудрості і натхнення, щасливої долі і міцного здоров'я. Хай кожен прийдешній день буде зігрітий добром і теплом, повагою та порозумінням рідних і близьких! Переконалий, що саме ваші праця, наполегливість, талант і патріотизм творять майбутнє процвітання вашого славного міста та всієї України.

Голова
Верховної Ради України
Андрій ПАРУБІЙ.

Застереження історії для сьогодення

Проваливши організацію в країні «життя по-новому», владні політики дедали частіше вдаються до вже звичної тактики відволікання уваги людей від сьогодення на минуле. Можна сказати, до зведення рахунків із ним, а не для конструювання майбутнього з урахуванням уроків прожитого й переможитого багатораздальною Україною. Особливо це відчувається напередодні Дня Перемоги. Та про що говорити, коли влада фактично потурає молодчикам фашистського типу, які дедали нахабніше намагаються «прищеплювати правду» про війну всьому суспільству, насамперед її очевидцям і останнім учасникам.

Заохочуючи цих новітніх штурмовиків, і не в останню чергу через власне їх побоювання, влада або не знає, або вдає, що не знає, що нацизм приніс люду і Україні зокрема. Й ображається, коли роблять спроби їй про це нагадати. Якщо так буде й надалі, то незабаром доведеться ображатися на весь цивілізований світ. Утримати курс на контрольовану конфронтацію всередині країни для підтримання свого нестабільного статус-кво надовго не вдасться.

Ось чому саме цими днями варто розповісти про деякі маловідомі для широкого загалу факти щодо планів нацистів стосовно України, її народу. Адже за усієї «величезної кількості публікацій і досліджень, — як стверджує В. Фалін, — генеза найбільшої з людських трагедій, її розгортання і розв'язка залишаються нез'ясованими, а десь навмисно захованими у дужки».

А якщо так триватиме й надалі, то на долю «найбільшого революціонера двадцятого століття» (так атестує Гітлера Джон Лукас у своїй роботі «Черчілль і Гітлер: поєдинок») майже нічого не залишиться. Можливо, лише Голокост та ще деякі «пустощі».

***

Історію людської цивілізації тривалий період визначали імперії. Одні існували впродовж століть і занепадали, «переживши» себе, вичерпавши ресурси, що скріплювали величезні території довкола одного центру і «сильної» руки правителів. Інші роззавалилися від натиску ворогів, агресії та експансії сусідів, що спромоглися на вищий рівень готовності виборювати «місце під сонцем». Були й такі, що виснажувалися через наступальні, загарабницьку політику і руйнувалися під власним тягарем.

Причому імперії нового та новітнього часу істотно відрізнялися від подібних утворень Стародавнього світу й Середньовіччя, не поглинаючи й не інтегруючи завойовані землі, а перетворюючи їх на колонії та інші форми залежних територій.

Не маючи таких можливостей примноження економічного потенціалу у вигляді колоній, лідери III Райху взялися вирішувати цю проблему шляхом загарабання й колонізації «східних територій», аж до Індійського океану. На початковому етапі цієї епічної «македоніади» вони поставили своїм першочерговим завданням, що до того ж не здавалося їм таким уже й складним, — оволодіти родючими землями, запасами сировини, енергоносіїв, корисних копалин, а також людськими ресурсами, якими так щедро були наділені землі на схід від Польщі, насамперед в Україні.

Наскільки ж реалістичним був «східний проєкт» Гітлера і його одноподумців? Чи правильно були обрані військово-політична і дипломатична стратегія, засоби досягнення мети? Чи враховувала вона можливості самої Німеччини, її союзників та потенційних супротивників?

На ці та інші запитання існують прості й чіткі відповіді. Однак вони нездатні пояснити глибинну мотивацію тих чи інших кроків нацистського керівництва Німеччини, розкрити приховані механізми, що приводили в дію величезні маси людей, економічну і соціальну інфраструктуру, збройні сили, спецслужби і т. ін.

Отже, спробуємо ще раз поглянути на події, які передували Другій світовій війні.

Хрестоматійною істиною є твердження, що однією з головних першопричин приходу нацистської партії до влади стали принизливі умови, нав'язані Німеччині переможцями у Першій світовій війні. Національну ганьбою обернулася мирна угода, яка завдала країні згубної економічної шкоди та значно зменшила її територію, принесла страшенну інфляцію, повне знищення народних заощаджень, породила велику кількість партій, що вміли лише гризтися між собою, тоді коли безробіття сягнуло небаченого рівня. Тож не дивно, що НСДАП здобула популярність на гаслах, що випромінювали рішучість кардинально змінити ситуацію, реалізувати очікування багатьох мільйонів людей про добробут, роботу, рідний затишок, а також міцну державу, здатну потурбуватися про власних громадян, надати їм соціальний захист і прищепити почуття історичної перспективи та впевненості в собі.

Напевно, політична демагогія не виявила б такого магічного впливу на людей, коли б не кілька обставин. По-перше, ця партія зуміла у стислі терміни помітно покращити економічну ситуацію в країні, зняти хронічні «запалення» та кризові «набряки», що прирікали німців на аскетичне споживання й відчуження упослідженості.

По-друге, постать людини, яка артикулювала нову систему цінностей та орієнтувала на майбутнє, виявилася найпридатнішою на той момент і в тій си-

туації. Вийшовши з «низів», переживаючи поразку у Першій світовій як солдат, новий канцлер став плоть від плоті представником нації, що бажала встати з колін й досягти реваншу. На відміну від інших політиків з демократичного табору, Гітлер не обмежувався популістськими гаслами й порожніми обіцянками, а пропонував, поряд з омаленими перспективами, засоби їх досягнення.

До приходу нацистів до влади залишалося ще довгих 7 років, коли Гітлер у своїй програмній роботі «Моя боротьба» («Mein Kampf») розмірковував над перспективами Німеччини, яка після Першої світової війни потрапила у край складне становище на загальному тлі дедалі більшого погіршення й так несприятливої економічної кон'юнктури і світової кризи, що нестримно насувалися. У його розкутій уяві країна не мала шансів встати з колін без істотного прирощення територій, їх швидкого освоєння та різкого збільшення джерел сировинно-продовольчих ресурсів. Навіть у суто уявному форматі можливості реалізації такого проєкту міг дати лише «східний вектор». Пояснювалося це двома причинами. На величезних територіях (майже 5 млн. км²) існували практично всі види корисних копалин, родючі землі, ліси, що могли забезпечити німецьку промисловість сировиною, паливом, енергією, а німецьких громадян — необхідною кількістю харчових продуктів. Віртуальні оцінки автора книги сягали 250 млн. німців — такою могла стати німецька нація завдяки «руху на Схід». На його переконання, «політичне керівництво Німецького Райху повинне спрямовувати всі свої зусилля винятково до цієї мети. Не слід робити жодних політичних кроків, щоб здійснювати інші цілі, крім цієї, не слід вдаватися до будь-яких заходів, що не ведуть до досягнення поставленої мети. Потрібно ясно розуміти, що цієї мети можна досягнути тільки шляхом війни».

Виграти конкуренцію у протистоянні і з великими колоніальними імперіями — Великою Британією і Францією — вважалось можливим не завдяки війні у Західній Європі, а лише відвоюючи простори, що пролягали на схід від Одери й Нейсе. У розділі XIV книги під промовистою назвою «Східна орієнтація або східна політика» Гітлер наголошував: «Ми, націонал-соціалісти, абсолютно свідомо ставимо хрест на всій німецькій зарубіжній політиці довоєнного часу. Ми хочемо повернутися до того пункту, на якому урвався наш старий розвиток 600 років тому. Ми хочемо припинити вічне німецьке прагнення на південь і на захід Європи та ясно вказуємо пальцем у бік територій, розташованих на сході. Ми остаточно рвемо з колоніальною і торговельною політикою довоєнного часу і свідомо переходимо до політики завоювання нових земель у Європі. Якщо ми сьогодні говоримо про нові землі в Європі, то перш за все ми можемо мати на думці тільки Росію та підвладні їй прикордонні держави». Це не виключало розгрому Франції, яка могла заважати планам Берліна. А війни на два фронти Гітлер остерігався вже тоді, розуміючи, що потенціалу Німеччини для цього може виявитися замало. Крім того, забезпечення міцних тилів передбачало низку послідовних кроків, зокрема приєднання чи поглинання («аншлюс») Австрії, оволодіння Судетською областю, що належала Чехословаччині, а також «Вільним містом» Данциг («Данцизьким коридором»).

Будь-якому солідному аналітику писання Гітлера в той час могли здаватися маячню. Однак було б неправильно приписувати їй лише хворобливий уяві нацистського лідера. Задовго до нього формувалася теоретична база й ідео-

логічне підґрунтя «походу на Схід». Так, німецький вчений Ф. Ратцель у своїх працях «Політична географія» (1897 р.) та «Життєвий простір» (1901 р.) уперше вжив словосполучення «життєвий простір», що через кілька десятиліть перетворилося на ключове поняття нацистської ідеологічної доктрини в тій частині, що стосувалася національних пріоритетів. Ратцель вибудував теорію, згідно з якою вузькі рамки певної держави, що стримують її розвиток, мають бути розірвані експансією на інші території. І це має слугувати чинником її соціально-економічного поступу та конкурентоздатності.

Майже одночасно з Гітлером теоретичні підвалини завойовницької політики формували і тодішній знавець Східної Європи А. Розенберг. У книгах «Майбутній шлях німецької зовнішньої політики» (1927 р.) і «Міф XX століття» (1928 р.), обстоюючи необхідність оволодіння східними просторами, які мали відкрити перед німцями фактично безмежні можливості, майбутній очільник зовнішньополітичного управління НСДАП (з 1934 р.) виступив апологетом більш витонченого курсу: пропонував використати прагнення деяких народів ЄСРР до суверенітету з метою розвалу цієї потужної країни, а вже потім покласти край і цим меншим національним державним утворенням. Та навіть такі «допуски» розцінювалися у верхові нацистської партії як люфт для інтелектуалів, зважаючи на жорстку платформу, яку обстоював Фюрер.

Ще одним чинником, що спророздував формування визначального вектора німецької експансії, стала расистська компонента ідеологічної доктрини нацистів. Під впливом ідей соціал-дарвінізму, расистських теорій Г. С. Чemberлена і К. Мантойфеля Гітлер фанатично проводив тезу про вищість арійської раси, до якої відносили германські народи, насамперед німців, над усіма іншими расами. Зокрема, насаджувалася думка, що саме германці принесли початки державності в Стародавню Русь, а Російська держава стала не чим іншим, як наслідком «ефективності» німецьких елементів серед нижчої раси». Німці позиціонувалися як «культуртрегери», що несли на схід здобутки цивілізації. Все це, на переконання творців арійської теорії, залишало право за представниками вищої раси вирішувати долю «унтерменшів» — зокрема слов'янських народів, що трактувалися як «неповноцінні».

Іншим осердям арійської теорії став антисемітизм у його крайніх, найвідразливіших формах. Вважаючи себе знавцем історії єврейського народу, Гітлер переконував своїх прихильників у тому, що саме євреї є головним ворогом «самозбереження» германського етнічного масиву. Відштовхуючись від цього, він сакралізував своє прагнення знищити єврейство і називав це «Божою справою». Отже, євреї трактувалися як вороги германської цивілізації. Та, як уточнює В. Нахманович, «ворогом були не просто євреї (Juden) як особистості, як народ чи навіть як певна цивілізація. Ворогом було «єврейство» (Judentum) як метафізична ідея, як носій певних позачасових цінностей, що начебто були втілені (свідомо, на думку Гітлера) у таких різних цивілізаційних проєктах, як європейське християнство, західний лібералізм та російський комунізм».

Поступати, в основні яких перебували ксенофобія, відмова представникам інших рас і народів у праві не лише на паритетне співіснування, а й на саме існування, потрапили на сприятливий ґрунт. У свідомості багатьох німецьких громадян поразка і принизливі повоевні угоди асоціювалися зі слов'янами і євреями. Вміло роз'ятрені «рани» проростали вже не стільки у формі побутового антисемітизму, скільки політичного.

У такий спосіб нацистські теоретики та лідери готували німецький народ до завойовницького «походу на Схід», фізичного винищення євреїв та витіснення слов'ян на соціально-економічну периферію. Освоєння «життєвого простору» на Сході передбачалося шляхом колонізації. Ця програма мала втілюватися у двох напрямках: привласнення матеріальних і сировинних ресурсів та заселення східних територій германськими (і насамперед німецькими) колоністами. У загальних рисах ці плани «раціонального використання» потенціалу, зокрема й українських земель, озвучив під час однієї з міжнародних конференцій у 1933 р. міністр сільського господарства і продовольства А. Гутенберг.

Про серйозність таких намірів свідчить призначення очільником штабу НСДАП одного з провідних фахівців із «російського питання» А. Шкеданца. Ставши головним радником А. Розенберга, він перебував серед тих, хто генерував основні підходи до формування «східної політики». Ще однією фігурою, яка долучилася до цієї справи, став експерт з «українського питання»,

керівник східного відділення зовнішньої політики нацистської партії Г. Лейббрандт. З 1941-го по 1943 р. він очолював головне управління політики в імперському Міністерстві окупованих східних територій.

Першу апробацію засобів реалізації колонізаційного проєкту нацисти здійснили на території окупованої Польщі. Нова адміністративно-територіальна одиниця — Генеральне губернаторство — стала формою німецької колонії (Nebenland).

На початку 1940 р. канцлер Німеччини наказав розгорнути підготовку генерального плану «Схід» («OST»). Про вагу цього питання і його специфіку свідчить той факт, що виконання вказаного завдання покладалося на райхскомісаріат із питань зміцнення німецької національності та центральну службу безпеки. Стрижень концепції, на якій базувався цей зловісний план, становила ідея германізації територій, якими німецька армія оволоділа і які мала завоювати в майбутньому. Оскільки цей складний процес мав розгнутися надовго, було підготовлено низку заходів на ближчий час (Nahplan) та віддалену перспективу (Fernplan). Якщо перший передбачав германізацію і колонізацію окремих регіонів, то другий — широкомасштабне «освоєння життєвого простору» і його інтеграцію в господарський материк імперії. Згідно з планом «Ост» замість германізації територій, заселених слов'янами, передбачалося суцільне знекровлення слов'янського елементу шляхом депортацій та фізичного знищення. На заході від лінії Ленінград—Ладозьке озеро—Валдай—Брянськ—Дніпровська дуга належало відселити 31 млн. місцевого населення, зокрема 65% мешканців Західної України.

Гімmlер особисто прописував деякі технології та механізми цього проєкту: мільйони німців переселяться на територію країн Східної Європи, слов'янське населення яких стане фактично дармовою робочою силою, а згодом підлягатиме переселенню чи знищенню. При цьому наголошувалося на необхідності дотримуватися принципів расової «чистоти», що виключало кровозмішання і шлюби німців з представниками «неповноцінних» народів. Першим актом «очищення східних територій» мало стати відселення польських мешканців до Варшави (район Познані й частини Лодзі) до Білорусії чи навіть Смоленщини.

Те, що українські землі стануть не тільки зоною майбутньої колонізації, а й розмінною монетою у грі великих акторів, задіяних на міжнародній шахівниці, промовисто засвідчили події в Карпатській Україні. 10—11 жовтня 1938 р. керівництво Чехословаччини проголосило країну федерацією чехів, словаків та українців і надало автономію Карпатській Україні, визнавши її автономний уряд. 22 листопада парламент Чехословацької республіки законодавчо закріпив це рішення уряду.

Поява автономного утворення на Закарпатті спричинила серйозне занепокоєння у політичних колах Угорщини і II Речі Посполитої. Побююючи ланцюговою реакції українців у «полуднево-східних кресах», де ідея суверенної української держави набувала дедалі більшого поширення, Варшава висловила свою принципову пропозицію: Карпатська Україна має відійти до Угорщини.

Тим часом керівництво Карпатської автономії 24 жовтня 1938 р. надіслало до Берліна делегацію, котра передала уряду і канцлеру Німеччини меморандум, у якому, зокрема, вказувалося: «Карпатська Україна — складова частина українського народу. Тому її населення усвідомлює свої обов'язки, що постають перед ним у даний момент не лише стосовно своєї країни, але також стосовно всього українства [...]».

З цієї причини ми ставимо такі вимоги:

а) Карпато-українська країна буде повністю незалежна і нею керуватиме винятково український уряд. Він готовий негайно взяти на себе всі урядові справи, які будуть йому передані теперішнім урядом, призначеним Прагою [...]

б) Для охорони країни уряд [український]. — Авт.] створить національну міліцію, що буде служити як місцева поліція.

в) Щоб перешкодити якійсь з сусідніх країн спровокувати конфлікт, Карпатська Україна, яка, чекаючи об'єднання з Україною, віддала себе під чеську охорону, тепер переходить під міжнародну охорону, тобто насамперед під захист чотирьох великих держав, які були представлені в Мюнхені. Символізуючи цей факт, Карпатська Україна пропонує чотирьом згаданим державам спрямувати невеликі контингенти, яким було б доручено з українською національною міліцією охорону кордонів і внутрішнього порядку».

Керівництво Карпатської України висловлювало сподівання, що така «міжнародна окупація» і підтримка

сприятимуть відведенню будь-яких можливих конфліктів та залагодженню суперечливих питань шляхом переговорів. У документі наголошувалося, що це створило б умови для реалізації права українського народу на самовизначення, якому дотепер чинили всілякі перешкоди, а також повернення довіри до проголошених міжнародних гарантій.

Появу паростка української суверенної державності палко підтримали за Карпатськими перевалами. У жовтні у Львові відбулась 20-тисячна маніфестація під гаслами «Хай живе Україна!», «Геть мадярів!». Одночасно з політичною підтримкою галичани надавали військову допомогу, влившись до «Карпатської Січі» — збройного формування, що стало на захист уряду Карпатської України.

Тим часом офіційний Берлін обрав невластиву йому обережну тактику. У телеграми містеру закордонних справ Німеччини своєю послу в Празі містилися такі вказівки: «Необхідно виявити стриманість у словацькому й карпато-українському питаннях. З цієї причини пресі були дані інструкції нічого не публікувати про події у Карпатській Україні. Крім того, питання про створення генерального консульства в Хусті [столиця Карпатської України. — Авт.] відкладається».

Виходячи з цього, однаково небажано в цей момент як втручатися у питання назви «Карпатська Україна», так і ставитися однаковим чином до Карпатської України і Словащини».

Однак за лаштунками дипломатії долю Карпатської України все-таки вирішували союзники з Антимоінтернівського пакту — Німеччина та Італія.

Ще у серпні 1938 р., під час «Чехословацької кризи», регент Угорщини М. Горті вирушив до Німеччини, аби з'ясувати перспективи розвитку подій і позицію Берліна в територіальних питаннях, які цікавили Будапешт. Зокрема, він зондував ставлення Гітлера до можливості повернення Угорщини Словащини і Закарпаття. Горті почув натяки, що невдовзі виникне ситуація, зручна для висунення територіальних претензій до Чехословаччини. Однак у майбутньому підтримка намірів Угорщини ставилась у залежність від того, наскільки вони будуть суголосні політичним інтересам III Райху.

Показова байдужість німецького керівництва до цього регіону насправді пояснювалося його прагненням максимально розкрити карти всіх гравців. Саме тому воно не чинило перешкод угорсько-польському зближенню. Бажаючи закріпити за собою західноукраїнські землі, Варшава всіляко сприяла Угорщині у її спробах захопити Словащину й Закарпаття, аби мати з нею спільну лінію кордону й унеможливити розгортання українського національно-визвольного руху та реалізацію проєкту Великої України (з усіма українськими землями, що входили до складу II Речі Посполитої) під егідою Німеччини. Побюювання польського керівництва виявилися небезпідставними, оскільки протидія Карпатської України спробам угорських та польських диверсійних загонів розхитати державу викликали антипольські вис্তুпи на Волині та в Галичині.

Надзвичайно складна конфігурація відносин між членами Троїстого пакту забезпечила Будапешту підтримку Італії. У Римі не бажали повновладної монополії Німеччини у Центральній Європі, тому намагалися утримати Угорщину у сфері своїх впливів. Італія обіцяла М. Горті підтримку в разі ускладненні із Румунією і Югославією і тим самим розв'язувала руки в територіальних домаганнях угорців.

Згідно з рішенням першого Віденського арбітражу (листопад 1938 р.), до Угорщини відійшла частина Словащини і Закарпаття (1545 км² і 182 тис. населення, у тому числі 30 тис. українців), зокрема міста Ужгород, Мукачеве, Берегове, залізниця стратегічного значення й важливі комунікації.

Плануючи напад на Карпатську Україну в останній декаді грудня 1938 р., М. Горті сподівався поставити офіційний Берлін перед фактом. Знаючи про ці наміри, МЗС Німеччини застерело угорців від самовільних дій. Міністр закордонних справ Угорщини К. Канья отримав через німецького посланника в Будапешті О. фон Ермандсдорфа ноту, в якій військове вирішення долі Карпатської України однозначно виключалося. Аналогічної позиції дотримувалась і в Римі.

Після зміни К. Канья на І. Чакі Угорщина інтенсифікувала дії, спрямовані на вихід із Ліги Націй та приєднання до Антимоінтернівського пакту. Значно прохолоднішими стали й відносини з Варшавою, яка запропонувала угорському керівництву передати до складу Румунського королівства східну частину Карпатської України, де проходила залізниця, що з'єднувала Румунію з Польщею.

У такий спосіб нацистські теоретики готували німецький народ до завойовницького «походу на Схід»

Водночас керівництво Карпатської України вживало заходів з метою легітимації цього державного утворення. У виборах до крайового союму 12 лютого 1939 р. взяла участь 92,5% населення. 86% голосів отримала партія «Українське національне об'єднання», що послідовно обстоювала ідею суверенітету. Президент Чехословаччини, визнавши ці вибори правочинними, санкціонував діяльність парламенту Карпатської України.

Незважаючи на стримуючі дипломатичні чинники, Угорщина активізувала збройні акції у районі Мукачевого та інших місцевостях, посилила економічну блокаду автономії. Одночасно робилися кроки, щоб пришвидшити підтримку з боку Німеччини. У середині січня угорське МЗС заявило про готовність приєднатися до Антикомінтернівського пакту, після чого А. Гітлер пообіцяв І. Чакі вирішити питання в інтересах Угорщини, якщо Будапешт дотримуватиметься інструкцій з Берліна.

24 лютого 1939 р. Угорщина приєдналася до Антикомінтернівського пакту, а 11 березня МЗС Німеччини надіслало до Будапешта ноту, в якій наголошувалося, що після окупації Карпатської України угорською армією тут мають бути забезпечені німецькі інтереси. Гітлер особисто видав карт-бланш угорському посланцю в Берліні на окупацію Закарпаття. Тепер Будапешт міг діяти, не озираючись на Італію та сусідні держави, зокрема Польщу.

Упродовж другої половини березня 1939 р. угорські війська за підтримки польських диверсійних груп у напружених боях завдали відчутних втрат січовикам та окупували край. По суті, Карпатська Україна стала платою Німеччини Угорщині за майбутню участь у «хрестовому поході проти більшовизму».

Та все ж, відводячи «українській карті» особливе місце у складному зовнішньополітичному «пасьянсі», Німеччина прагнула використати її для розвалу зсередини ІІ Речі Посполитої. На Закарпатті передбачалося налагодити діяльність пропагандистських служб абверу.

Під час зустрічі шефа V відділу Генштабу угорських збройних сил генерала Гомлка з очільником абверу адміралом Канарісом останній висунув низку вимог, що стосувалася українців. Угорська сторона повинна була забезпечити реалізацію культурних, релігійних та соціально-економічних прав українців у краї, не видавати полякам полонених військовиків «Карпатської Січі», створити умови для повернення і вільної праці українській інтелігенції, яка емігрувала до Німеччини. З метою ведення пропаганди на українських етнічних землях у Будапешті та Хусті планувалося створити короткохвильові радіостанції.

Водночас МЗС Німеччини домоглося від Будапешта санкції на переїзд січовиків до Райху. Там їх розмістили в таборах Брауншвейга, Брно, Відня, Ганновера та Східної Пруссії, де з них готували пропагандистські кадри та диверсійні підрозділи для протипольської діяльності. У середині серпня 1939 р. керівництво абверу розпочало формування диверсійного відділу під кодовою назвою «Допомога горян», до складу якого увійшло кілька сотень колишніх карпатських січовиків. На нього покладалася організація диверсій на комунікаціях, важливих виробничих об'єктах Польщі, а також терактів, підривна робота серед українського населення, що мало відіграти роль «п'ятої колонії» і розв'язати режим зсередини.

Тим часом «українське питання» актуалізувалось у новому вимірі, під час німецько-польських дипломатичних контактів на початку 1939 р. Переконуючи польську сторону у своїй незацікавленості Україною, німецька сторона запевнила Варшаву у тому, що та має повну свободу дій «по той бік Карпат». Німецькі учасники переговорів уміло заманювали своїх візаві в пастку. Міністр закордонних справ Й. Ріббентроп облудно обіцяв своєму польському колезі І. Беку, що «в разі ширшого врегулювання всіх проблем між Польщею й нами можна було б повністю домовитися, щоб розглянути українське питання як привілей Польщі й усяляко підтримувати її при розгляді цього питання. Це, знов-таки, має передумовою дедалі відкритішу антиросійську позицію Польщі, інакше навряд чи можуть бути спільні інтереси». 26 січня 1939 р. під час чергової зустрічі Й. Бека з очільником МЗС Німеччини відбулася розмова про ставлення до СРСР. Ріббентроп зафіксував у своєму щоденнику, що він знову «розмовляв з полковником Беком й у цьому зв'язку також з питанням про Велику Україну; я знову запропонував співпрацю між Польщею та Німеччиною у цій царині.

Пан Бек не приховував, що Польща претендує на радянську Україну та на вихід до Чорного моря; він тут же вказав на загрози, що їх, на думку польської сторони, нібито потягне за собою для Польщі договір з Німеччиною, спрямований проти Радянського Союзу».

Ці та інші факти свідчать, наскільки неадекватною була позиція польського керівництва щодо українських земель і перспектив самої ІІ Речі Посполитої з огляду на плани Берліна і Москви. Адже саме в цей час німецькі спецслужби вели інтенсивну підготовку «підривних елементів», які мали реалізувати низку спецоперацій в руслі плану «Вайс». До деяких мали залучатися збройні підрозділи з українців, наприклад «Український легіон» під командуванням Р. Сушка.

Українська громада в Німеччині виявила готовність «поставити під рушницю» майже 12 тис. солдатів та 1300 офіцерів для участі у війні проти Польщі. Але нацистські лідери, побоюючись появи сильною бойової національної одиниці, відкинули ці пропозиції, маючи намір використати підрозділи з українців для того, щоб закинути їх на польську територію, де вони повинні були підняти повстання. Для підривної роботи німецьке консульство у Львові контактувало з легальними політичними українськими партіями та організаціями, які діяли в Галичині, а також українськими діячами з націоналістичного табору. Під час зустрічі в Берліні лідерів українського націоналістичного руху з німецькими військово-політичними чинами останні висловили підтримку державничим домаганням українців та обіцяли моральне і матеріальне сприяння.

На початку травня 1939 р. представник відділу преси МЗС Німеччини Б. Штум у розмові з тимчасовим повірним у справах СРСР в Німеччині Г. Астаховим наголосив: «Ліквідація Карпатської України хоча здійснена не заради СРСР, але була неможливою, коли б Німеччина мала наміри здійснити експансію в напрямі України». Активізація контактів з Москвою супроводжувалася значно обережнішими кроками в усьому, щоб стосувалося «українського питання». У Берліні вважали, що навіть антипольське повстання можна було зігнорувати задля зближення з СРСР.

2 серпня 1939 р. відбулася зустріч очільника німецького МЗС Й. Ріббентропа з Г. Астаховим, після чого останній кваліфіку доповів Кремлю: «Німці нині готові до таких поступок, які півроку тому були абсолютно неможливими. Відмова від Прибалтики, Бессарабії, Східної Польщі, не кажучи вже про Україну, — це мінімум, на який пішли б німці без зайвих розмов, лише б отримати від нас обіцянку не втручатися у конфлікт з Польщею». Саме лідери СРСР та Німеччини вирішили долю Польщі. Спочатку вони санкціонували підписання договору про ненапад між двома державами від 23 серпня 1939 р., згідно з яким сфері впливу розділили Польщу по лінії річок Нарев, Вісла і Сян. Вже 1 вересня 1939 року вермахт, а 17 вересня — Червона армія захопили польські території. Кремль діяв під висвікою «визвольного походу» і «визволення єдинокровних братів» у Західній Білорусії та Західній Україні від поневолення.

В інший спосіб вирішувалося «українське питання» у випадку з Румунією. Шляхом диктату, шантажу та ультиматуму Бухарест був поставлений перед необхідністю «віддати» Радянському Союзу Бессарабію та Північну Буковину. Внаслідок швидкоплинної військово-політичної акції Буковина увійшла до складу УРСР. Перша фаза «сбороризації» України Сталіним завершилася.

Після встановлення в Румунії військової диктатури генерал Й. Антонеску проголосив одним з найголовніших політичних завдань «реінтеграцію» Бессарабії та Північної Буковини до складу Румунії. Розуміючи, що без сильного союзника розв'язати цю проблему не вдасться, кондуктор 23 листопада 1940 р. підписав Троїстий пакт в обмін на обіцянку сприяти поверненню втрачених територій. 11 червня 1941 р. під час зустрічі з А. Гітлером, В. Кейтелем і А. Йодлем очільника Румунії запевнили, що за участі в «похід на Схід» Румунія може розраховувати не лише на Бессарабію та Буковину, а й на українські землі на схід від Дністра (Задністров'я). Румуни називали цю територію «Трансїстрією» й організували тут губернаторство під такою назвою. Отже, у планах створення «Великої Румунії» українським етнічним землям відводилося особливе місце.

Знищивши Польщу, Гітлер розгорнув підготовку до головної справи свого життя — «походу на Схід». Окрім суто військових завдань нацистській верхівці доводилося розв'язувати низку політичних проблем, пов'язаних з облаштуванням майбутнього «життєвого простору». У Берліні сформувалися два погляди на форми і засоби його «освоєння». Перший репрезентував Г. Гімmlер. Наприкінці травня 1940 р. він подав Гітлеру доповідну записку «Деякі міркування про поводження з місцевим населенням східних областей», у якій наголошувалося на необхідності «визнати якомога більше окремих народностей і визначити своє ставлення до них, тобто поряд з поляками і євреями ми повинні подумати про українців, білорусів, гораків, лемків та кашубів, а та-

кож про інші народності, з якими нам, можливо, доведеться мати справу.

...Ми вкрай зацікавлені в тому, щоб у жодному разі не об'єднувати народи східних областей, а навпаки — членувати їх на можливо дрібніші гілки та групи. Що ж до окремих народностей, ми не маємо наміру прагнути до їхнього об'єднання та збільшення, тим більше до поступового прищеплення їм національної свідомості і національної культури...

Уже за кілька років... поняття «кашуби», наприклад, має стати невідомим... Я сподіваюся, що нам удасться повністю знищити поняття «євреї»... Дещо більше часу буде потрібно для того, щоб на нашій території зникли такі народності, як українці, гораки і лемки...

Цього ж напрямку думок дотримувався й фюрер. 18 грудня 1940 р. він розмірковував з приводу плану «Барбаросса»: «Всю територію Росії слід поділити на кілька держав з власними урядами, готовими укласти з нами мирні угоди». Звісно, Гітлер говорив про залежні державні утворення, а знаючи ціну його «мирним угодам», можна з великим ступенем вірогідності припустити, що це могло стати лише перехідним етапом до повного поглинання цих держав Німеччиною.

З наближенням часу «Х» жорсткішою ставала й позиція прихильників Гітлера: не зупинятися ні перед чим у виборі засобів завоювання «східних територій». Своєю чергою А. Розенберг у меморандумі № 1 від 2 квітня 1941 р. вказував на три умови, необхідні для послаблення «ударної сили» Московського центру:

- 1) повне знищення «єврейсько-більшовицької державної адміністрації»;
- 2) широка економічна експлуатація;
- 3) передача «важливих районів російського центру новим адміністративним утворенням, а саме Білорусії, Україні й Донському району».

Окремий пункт документа стосувався України. У ньому зазначалося: «Київ був головним центром держави варягів, які належать норманам. Але після панування татарів Київ упродовж тривалого часу протистояв Москві. Його національне життя на противагу тому, що говорить московська історія, чії версії поширилися і в Європі, було засноване на доволі міцній традиції.

Політичним завданням у цьому районі буде утвердження власного політичного життя до можливого створення політичної формації, яка б мала на меті сама чи в поєднанні з районами Дону й Кавказу в формі Чорноморської конфедерації постійно протистояти Москві й оберігати великонімецький життєвий простір на Сході».

За два дні до нападу на СРСР Розенберг у виступі перед вузьким колом нацистської еліти, між іншим, сказав: «Російське панування всюди домінує сьогодні в Україні. Звідси постає перед Німеччиною завдання — забезпечити свободу українському народу. Це завдання має розглядатися як програмова вимога». Однак окреслювати «форму та обсяги української державності» на той момент вважав передчасним. Вказуючи на необхідність стимулювання національних почуттів українців, він пропонував підтримувати культ гетьманів Хмельницького, Сагайдачного, Мазепи, сприяти розвитку української культури та освіти, зокрема вищої. Мотивувалося це тим, що краще мати 40 млн. осіб, які співпрацюватимуть з німцями, аніж приставляти до кожного з них солдата.

16 липня 1941 р. Гітлер зустрічається з новоспеченим рейхсміністром окупованих східних територій А. Розенбергом, де той знову висловився за необхідність заохочувати націоналістичні почуття українців. Гітлер не заперечував. Дещо пізніше, на одному із зібрань, навіть натякнув, що Україна одного чудового дня насправді може отримати самостійність у межах Німецької імперії. Проте це були лише слова (тут і далі факти наводяться з роботи Лоуренса Риса «Нацисти: застереження історії» (2014 р.).

Уцілів протокол зустрічі Гітлера з Кохом — нацистським гауляйтером Східної Прусії і рейхскомісаром України від 19 вересня цього ж року. У ньому читаємо: «І фюрер, і рейхскомісар вважали незалежність України неприйнятною... Окрім того, навряд чи щось залишиться від Києва. Наміри фюрера зруйнувати до підвалин найбільші російські міста як передумову непоршності нашої влади в Росії буде підкріплено руйнуванням української промисловості Кохом з тим, щоб повернути пролетаріат в село».

У виступі перед генералами вермахту влітку 1942 року Гітлер так пояснив свою двоюку поведінку: він хотів сказати все, що завгодно, коли вважає, що цього потребує ситуація: «Заради психологічного впливу я б пішов на це завгодно; я міг би сказати: «Давайте утворимо абсолютно незалежну державу Україна». Сказав би, не моргнувши оком, але виконувати все одно не став би. Це я зробив би як політик. Але (оскільки я повинен

СУСПІЛЬСТВО

говорити це публічно) я не можу довести до відома кожного солдата також публічно: «Все це брехня, мої слова — лише тактичний прийом».

Наслідком всього цього були дискусії між Розенбергом і Кохом щодо підходів до управління Україною. Розенберг вважав, що до неї слід ставитися як до традиційно колоніальної території. Кох у своєму виступі перед нацистським керівництвом міста Києва стверджував: «Ми — вища раса, і ми повинні пам'ятати: останній німецький робітник расово та біологічно становить у тисячу разів більшу цінність, ніж усе місцеве населення». Розенберг говорив про відкриття у Києві нового університету, а Кох закривав одну школу за одною, примовляючи при цьому: «Українським дітям школи не потрібні. Всього, що вони повинні знати, їх навчать німецькі господарі».

Прибувши до Гітлера в ставку під Вінницею, М. Борман, як його права рука, отримав можливість наочно побачити місцеве населення. Його вразило те, що діти були не схожі на представників нижчої раси, а навпаки, багато хто з них мав біляве волосся й блакитні очі. Який висновок він зробив з цього? У жахливих життєвих умовах зуміли вижити лише найсильніші з них. Відтак, це не відповідає інтересам нацистів, а тому подальше розмноження українців належить припинити. Погоджуючись з ним, Гітлер навіть підтримував ідею забезпечення місцевого населення протизаплідними засобами, керуючись однією з цілей операції «Барбаросса» — не дозволити, щоб слов'яни «розмножувалися, як черв'яки в купі гною».

Особливий цинізм полягає в тому, що такі, з дозволу сказати, підходи до забезпечення расової чистоти поєднувалися зі злочинним використанням дітей для медичних потреб. Навожу страшний факт: після того як німецьким вченим вдалося встановити, що голодна дитяча кров є потужним біостимулятором для заживлення ран, у Харкові було створено спеціальний донорський дитячий будинок. Кров з голодних дітей брали у декілька прийомів — до кінця.

* * *

Утім, це лише дешиця, жахлива краплина з людиноненависницької практики фашизму, про яку сказано і написано дуже багато. Установка головного нациста «закрити серце для жалю та діяти жорстоко» виконувалася неухильно. Діяння Гітлера та його поплічників так чи інакше торкнулися життя кожного з нас, зламали розвиток ХХ століття, звісно, у гіршій бік. Зокрема, відомо, чим обернулися спроби на практиці реалізувати ідеї української державності.

Але проблема в іншому — у тому, що останнім часом побільшало спроб нав'язати альтернативне прочитання, здавалося б, уже добре відомого. І далеко не заради оригінальності, а для підведення бази під політику. Очевидними є зменшення рівня консенсусу щодо оцінки війни, підкоп під правду, демонстрація скепсису й зневаги до ветеранів. Усе це, на жаль, дедалі більше культивується також і в Україні. Зокрема й під приводом тверджень щодо втрачених тоді можливостей витворити власну державу. Звісно ж, з вини Сталіна. Реалії при цьому, зокрема й викладені у статті, до уваги взагалі навіть не беруться.

Вони й зрозуміло, адже зовсім інакшими постають події, якщо дивитися на них з позиції надій, що не збулися, або розпинати історію на потребу нагальному політичному інтересу, улюбленій ідеології.

Уже навіть з цих причин повернення до проблематики «Україна у планах Другої світової війни» необхідне і закономірне. Зрозуміло, не можна допускати одномірності, яка взагалі згубна для будь-якої думки, а у такій складній тематиці — особливо. Але неприпустимі спроби відходити від реальних фактів, від істини на догоду політичній кон'юктурі, реваншу над минулим, формування штучної аргументації для підживлення політичного екстремізму і навіть пропаганди нацистської ідеології, починаючи з її символів.

Не помічати того, що проростає в Україні за мовчазної згоди і протекції онізму влади — не просто недалекоглядність, а моральний злочин. Якщо хочете, всього нашого суспільства і партнерів України, які так опікуються необхідністю утвердження в ній демократії. Але оскільки апелювання до моралі — це вже, судячи з усього, прийом з пережитків минулого, залишається закликати до прагматизму словами Станіслава Ежи Леца: ламаючи пам'ятники, не чіпайте п'єдесталів — вони ще можуть згодитися. А також сподіватися, що у «свіжій» владі вистачить розуму, політичної волі та правових засобів не опустити країну до тих страшних часів.

Володимир ЛИТВИН.

АКЦІЯ

Наймасштабніший проект «народної дипломатії»

Найближчими тижнями на вулицях європейських міст частіше лунатиме українська. У травні розпочинається експедиція до країн ЄС студентів Української Академії Лідерства. Це наймасштабніший проект «народної дипломатії» в історії стосунків із Євросоюзом. 230 учасників із усіх областей та АР Крим вирушать у подорож п'ятьма країнами: Бельгією, Нідерландами, Німеччиною, Францією та Австрією. «Я українець. Я люблю свободу» — такі слова стали гаслом акції.

«Ми плануємо відвідини 25 європейських міст, у яких хочемо через зустріч з представниками євроінституцій, державної та регіональної влади, дослідницьких та освітніх організацій, громадського сектору, а також через інформаційні акції, флешмоби та контакти зі ЗМІ охопити до 25000 громадян ЄС, які стануть друзями України, дізнавшись про зміни в нашій державі з вуст молодих українців», — зазначив керівник академії Роман Тичківський.

Під час мандрівки студенти вивчатимуть моделі державних інституцій, механізми прийняття рішень та приклади раціональної організації інфраструктури і побуту для подальшого впровадження на батьківщині. Також цікавитимуться, як живуть країни, населені різними етнічними групами, та як європейці долають міграційну кризу. Юні лідери з України напрому спілкуватимуться не лише з ровесниками, а й із іншими мешканцями країн ЄС. Деталі організатори поки тримають у секреті, але натякають, що це буде креативно і видовишно. Зокрема, у Брюсселі учасники експедиції зберуть 250 українців для спільної акції, мета якої — показати єдність та наочно продемонструвати, як українське суспільство долає історичні виклики.

Серед партнерів проекту — дипломатичні представництва країн, до яких плануються мандрівки, Міністерство закордонних справ України, Міністерство молоді і спорту, громадські організації. **Газета «Голос України» виступає інформаційним партнером експедиції.**

«Це наймасштабніша в історії незалежної України місія культурної дипломатії за кордон», — підкреслив Надзвичайний і Повноважний Посол Бельгії в Україні Люк Якобс.

Такі проекти зміцнюють неформальні зв'язки із громадами європейських країн та підвищують авторитет України, вважають організатори.

ДОВІДКОВО

Українська Академія Лідерства — це програма особистісного та суспільного розвитку, головним елементом якої є 10-місячний формацийний курс для випускників середніх шкіл, що будується на поєднанні елементів фізичного, емоційного та інтелектуального розвитку на основі цінностей та виховання лідерських якостей і навичок. Мета — вплинути на глибинні соціальні процеси в українському суспільстві шляхом формування майбутніх лідерів. Організація має осередки у п'яти містах України: Києві, Львові, Харкові, Полтаві та Миколаєві.

«Перед впровадженням безвізового режиму з ЄС українцям важливо надати європейській аудиторії можливість відчутти країну в новому ракурсі — через спілкування зі студентами зі всіх регіонів України, показати нашу єдність, спільність історії», — переконана віце-прем'єр-міністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе.

Ліна КУЩ.

Солдати, котрі живі в наших серцях

До 73-ї річниці визволення Кропивницького від гітлерівських загарбників

Коли слухаєш розповіді про ветеранів Другої світової війни, в уяві постає образ героїчної людини — кремезної, високої, дужої, з вольовим обличчям та орлиним поглядом. Проте, гортаючи фотоальбоми з фронтовими світлинами, на яких учасник Кіровоградської наступальної операції січня 1944-го Петро Васильович Стрельцов, переконуєшся: він звичайного зросту і не надто кремезна...

Вдивляюся у добре, відкрите, але по-військовому зосереджене обличчя на світлинах. Слухаю спогади Олени Москаленко (на знімку) про батька. Й відчую, як набігає травнева тиша далекого сорок п'ятого, до якої він прийшов переможцем...

«Мій батько був людиною рідкісного душевного таланту. Вмів цікаво розповідати, по-філософськи і з гумором мислити. Був скромним, але цілеспрямованим, здатним ухвалювати правильні рішення, підказані життєвим досвідом, знаннями, глибоким осмисленням пережитого на війні і вірою в справедливість, — згадує співрозмовниця. — Ці якості дуже допомагали йому в громадській роботі беззмінного голови товариського суду на території мікрорайону Арнаутове Кіровограда, де він проживав після війни. За мужність і відвагу на війні батька на-

городжено трьома орденами Червоної Зірки, орденами Вітчизняної війни та «За мужність», багатьма медалями. Жити поруч із ним було цікаво і відповідально. Від нього я успадкувала життєву тривкість та розсудливість, вимогливість до себе й до дітей, організованість і зібраність».

Двох дочок та сина Петро Стрельцов змалку привчав до роботи на обійсті. Тримав військовий порядок у домі. Навчав своїх дітей бути добрими, допомагати людям. Він пішов за межу цього життя 16 років тому, однак і нині Олену Петрівну бадьорить теплий погляд з портрета батька — ветерана 6-ї Червонопрапорної орденна Суворова механізованої бригади 8-го Олександрійського Червонопрапорного орденна Кутузова механізованого корпусу 5-ї гвардійської танкової армії під командуванням генерал-полковника Павла Ротмістрова, у складі якої Павло Стрельцов визволяв кіровоградську землю від фашистів.

Родина свято береже нагороди батька, поховклі фронтові світлина, а ще — раритетну книгу мемуарів «Минометчики вспоминают...» із розповідями його однополчан.

...Народився Петро на білоруській землі. Звідти його батьки були виселені після революції до Краснодару. Закінчив педучилище. До війни працював на запо-

різькому заводі «Комунар», з яким був евакуйований до Пензи.

До армії пішов у лютому 1942 року добровільно, потрапив до полкової школи, де готували молодших командирів. Перше бойове хрещення було в Сталінграді, у складі 11-го стрілецького полку 38-ї стрілецької дивізії, у грудні 1942 року дістав поранення. Після госпіталю лейтенант Стрельцов потрапив до сформованого в жовтні 1943 року 8-го мехкорпусу 5-ї гвардійської танкової армії, який пізніше назвали Олександрійським. У складі корпусу командир батареї мінометів Стрельцов воював півтора року, пройшовши з боями за 460 днів та ночей понад дві тисячі кілометрів.

«21 листопада 1943 року наша батарея 82 мм мінометів 1-ї МСБ 8-ї механізованої бригади першою вийшла до Олександрії і одразу потрапила під шквальний артилерійський та мінометний вогонь, — згадував ветеран. — Довелося відійти. Однак уже 23 листопада нашими бійцями було знешкоджено два спостережні пункти противника, один кулемет і до 30 гітлерівців. Другий бій ми провели в районі села Бандурове, де батарея під командуванням старшого лейтенанта Ємельянова знищила дві кулеметні точки ворога. 1944 рік я зустрів у селі Вершино-Кам'янці Новгородківського району...»

Згадував ветеран і про свою участь у визволенні Кіровограда, коли в боях загинуло 37 тисяч воїнів.

Далі в складі військ 2-го Білоруського фронту Петро Стрельцов брав участь у Білостоцькій, Млавсько-Ельбінській, Східно-Пруській операціях, форсував Віслу...

Після повернення додому, в 1948 році, Петро Стрельцов працював на різних керівних посадах.

Разом із дружиною Марією, з якою познайомився в березні 1944 року, коли 8-й МАК було виведено з передової на поповнення до Кіровограда, Петро Стрельцов виростив трьох дітей. Встиг порадити шістьом онукам, які пишаються своїм героїчним дідусем.

Анатолій САРЖЕВСЬКИЙ.
Фото автора.

Зрадники знову зраджували, або Героїзм російської зброї на боці фашистів

Що ближче 9 травня, то сильніше починають «згадувати» в «русском мире» (і особливо на окупованій території України) про перемогу над фашизмом. І причому найголосніше «про героїзм російської зброї» волають ті, чиї предки боролися на боці нацистів і прийшли тоді на українську землю як окупанти. А зараз під крики «Наші діди воювали!» — виходять на паради при повній атрибутиці гітлерівських російських колаборантів: із власовськими російськими триколорами, козацькими прапорами й георьївськими стрічками... Щоправда, при цьому «забувають», за кого насправді воювали їхні «діди»...

Від початку 1943 року до серпня радянські війська вели запеклі бої на Донбасі на плацдармі Міус-фронт. Після війни тут було споруджено великий меморіал, присвячений тим боям. І було повне табу на інформацію про те, хто тут насправді воював. Річ у тому, що червоноармійцям протистояли переважно зовсім не німці. У складі 29-го корпусу 6-ї німецької армії воював 1-й Донський козацький полк імені отамана Матвія Платова, 17-й Донський козацький пластуновський полк Бударіна, Окремий козацький кінний полк Шведова, 6-й Семигородський козацький полк, Шахтинський козацький батальйон міської поліції і ще п'ять російських козацьких дивізіонів.

Понад сімдесят років тому донські козаки, одразу після початку війни, почали масово, цілими полками, переходити на бік ворога. І щоб довести свою лояльність до фюрера, наводили «порядок» з такою жорстокістю, що це навіть шокувало самих німців. А місцем для свого завзяття було обрано аж ніяк не свої рідні землі Ростовської

області чи Кубані, а прилеглий Донбас. («Голос України» уже писав, як поліцаї з козакства катували й стратили членів краснодонського молодіжного підпілля «Молода гвардія» — «Хто катував підпільників і кричав окупантам «ура», 16.11.2016 р.).

А коли в 1943 році німці відступали, разом із ними вирушили сотні тисяч козаків і членів їхніх родин, залишаючи за собою «зону випаленої землі». Бо саме на поліцію покладалася нацистами функція «зачистки».

Згодом ці «борцы за русский мир», об'єднавшись у так званий «козацький стан» отамана Тимофії Доманова (колишній майор Червоної Армії), і воювали на боці німців проти Червоної армії до останніх днів війни. Кривавий слід за ними тягся до Польщі, Австрії, Чехословаччини, Югославії і навіть Італії.

Особливо показовими в історії представників нацистського «русского мира» були саме останні дні війни. Зрадники зраджували знову й знову нових і старих союзників,

1943 рік. Парад 1-го Донського Синегірського козацького отаманського полку вермахту в одному з українських сіл Донбасу (із сайту «Военный альбом»).

воюючи то за тих, то за тих, намагаючись урятувати своє життя...

У березні 1945 року рух козаків об'єднався із власовською РВА (Російська визвольна армія). Так було вирішено Комітетом звільнення народів Росії (КЗНР). Це був орган політичного керівництва Російським визвольним рухом, сформований за підтримки влади Третього рейху, який і виконував функцію свого роду уряду Росії у вигнанні.

На той момент Доманов, що перебував у Північній Італії, переміщувався в район Австрійських і Італійських Альп, щоб надалі або домовитися про здачу західним союзникам з можливим використанням їх як окремої армії у боротьбі проти СРСР чи Японії, або піти в гори, з'єднатися із сербськими четниками Михайловича й вести партизанську боротьбу, чекаючи швидкого (як тоді вони сподівалися), збройного конфлікту між СРСР і західними державами.

Але 13 квітня німецьке командування кинуло власовців і козаків в атаку на радянський плацдарм «Ерленгоф» на західному березі Одери, в районі Франкфурта. Спочатку вони просунулися на 500 метрів, захопивши кілька радянських укріплень, але потім під фланговим вогнем змушені були

зупинитися. Не допомогла й масована повітряна атака німецької авіації та ВПС РВА. Бачачи, що атака не вдалася, дивізія просто пішла з фронту, з чим змушені були змиритися і німці: в останні дні існування Третього рейху вермахт не хотів збільшувати число своїх противників.

На той час Власов і його штаб вирішили, що до Австрії, у район горезвісної «альпійської фортеці», йти небезпечно, оскільки там могло виявитися багато частин СС, вірних Гітлеру. Тому вирішено було вирушити в Богемію. Туди ж направлялася 2-га дивізія РВА, яка входила до групи армій «Австрія», а також 599-та бригада з Данії. Наприкінці квітня — початку травня власовці уклали угоду із чеською військовою організацією «Бартош» і групою «Алекес», які були наближені до чехословацького емігрантського уряду й готували антинімецьке повстання в Празі. В обмін на військову допомогу повсталим Власов і його армія розраховували на політичний притулок у Чехословаччині. Вони тоді ще не знали, що за угодою між радянським і американським командуванням Прагу мала зайняти Червона армія.

І 7 травня в Празі з'явилися групи зв'язку Червоної армії. Ста-

ло ясно, що в місто увійдуть радянські війська, тому вже 8 травня власовська дивізія залишила Прагу й тепер уже знову разом з німецькими частинами, що їх вони самі кілька днів назад зрадили, рушила в район Пльзена — назустріч американцям. Власову вдалося увійти в американську окупаційну зону в Чехії, але тут його та інших вищих офіцерів РОА було видано американцями Червоної армії.

Пізніше було репатрійовано й більшість солдатів та офіцерів ще до переходу ліній американської армії. Військово-повітряні сили РВА на чолі з генерал-майором Віктором Мальцевим (у минулому полковник Червоної армії) зуміли здатися американцям. Самого Мальцева і деяких офіцерів його штабу в 1946 році було повернуто до СРСР. Крім цього, за Ялтинськими угодами в СРСР було повернуто козаків Панвіца й Доманова, колишніх білих генералів Петра Краснова і Андрія Шкуро, котрі здалися у полон західним союзникам.

Власова і всіх його генералів, а також Шкуро, Краснова, Доманова, як і багато кого з полонених рядових колабораціоністів, було страчено. На тисячі інших чекали сталінські табори...

Влад СЕМЕНЧУК.

2014 рік. Парад дружини донських козаків в окупованому Луганську (джерело — «Радіо Свобода»).

Незримий ангел–провідник, кур’єр та розвідниця

91-річна мешканка Івано-Франківська Стефанія Костюк до дрібниць пам’ятає свою юність. Вона — колишній кур’єр для особливих доручень між крайовими провідниками ОУН-УПА «Митарем» (Володимир Лівий) та «Робертом» (Ярослав Мельник). Їй, зв’язковій, розвідниці на псевдо «Марта» старші побратими не раз дорікали. Мовляв, дівчино, страху не маєш. А вона справді не боялася. Могла пройти непоміченою як для гітлерівців, так і «енкаведистів» там, де дорослим чоловікам було не до снаги. Двічі потрапляла до «розстрільного списку» гестапо, переслідувалася більшовиками. Була тяжко поранена, страждана та засуджена до сибірських таборів.

Страшні сорокові...

Коли до Станиславова (Івано-Франківськ) 1939 року прийшли більшовики, Стефанії Процак (дівоче прізвище) було всього 14. Тоді ж на квартиру до її матері Євдокії попросився учень старших класів Михайло Хміль, як згодом з’ясувалось — окружний провідник ОУН. Через рік дівчина вперше дізналася, що таке допит. Керівництво школи наказало всім учням прийти на заняття в неділю, на сам Великдень. А їхній клас не з’явився. До того ж однокласник ще й карикатуру намалював на тих, хто прийшов, і вивісив у шкільному коридорі. Наступного дня непокірний клас забрали в учительську, і викликали батьків. Клас розділили на кілька груп, і допит «про організаторів» проводив якийсь військовий. Найбільше трясли дітей священників. Спокою не давали десь місяць. Нічого не вивідали, вирішили весь клас до комсомолу не приймати. А далі почали зникати знайомі, сусіди, однолітки, вчителі, лікарі — лютували масові арешти. Серед молоді зростав рух опору, було організовано «Народну Самооборону».

До квартиранта Михася приходили юнаки, про щось перешіптувалися. Час від часу він давав Стефі доручення щось комусь віднести і навпаки. А одного вечора, навесні 1941-го, дав уже справжнє завдання. Розказав, що з міської тюрми вивозять арештантів і добре було б це перевірити. Нарахували 12 машин, що через дві години по-

вернулися порожніми. 2011 року у селі Пшеничники Тисменицького району розкопали страшний знахідку — захоронення понад 600 осіб, із них 82 дітей. Коли у червні червоноармійці залишили місто, а німців ще не було, тільки угорці, хлопці з Самооборони захопили тюрму. Їм показали мур зі слідами розстрілів та крові, величезний рів, із якого баграми діставали тіла. А в шовковичному саду, під молодими деревами, було поховано замордованих.

Вас учили стрибати із поїзда?

У 16 літ Стефа склала присягу на юнацтво в ОУН. Квартирант Михайло сказав, що відтепер вони «Марта» і «Всеволод», усе спілкування тільки на «ви» і сувора дисципліна. Вже 1942 року гітлерівці розпочали переслідувати оунівців, саме прихильників Степана Бандери. Навесні того ж року вона отримує завдання разом із двома хлопцями супроводити одного пана зі Львова до селища Делятин. Поїхали залізницею, але в потязі німці почали облогу, і тоді незнайомець запитав: «Подруго Марто, а ви стрибати із поїзда вмієте?». Відповіла, що того у школі не вчили. Проте стрибати довелося. Повзли по-палатунськи ріллею, йшли лісами, спочивали у селах у надійних людей. Завдання було виконано. Пізніше Стефа дізналася, що супроводжувала провідника служби безпеки ОУН Миколу Лебедя, якого гітлерівці шукали по

всій Європі. Тоді ж провід вирішив перевести зв’язкову до лав ОУН. Удруге вона зустрілася з Лебедем 1992 року у Львівському оперному театрі на з’їзді політв’язнів. І впізнала лиш тоді, коли запитав, чи не вчили їх у школі стрибати із поїзда. А потім директор торгівельної школи Роман Савицький порадив Стефінній мамі відіслати її на навчання до Львова, бо надто активна, німці щось підозрюють. Здала документи, і коли поверталась у Станиславів, на передостанній станції її перехопили однокласники. Як з’ясувалось, один фотограф надав гітлерівцям список 25 учнів старших класів, які мали зв’язок із бандерівською ОУН. Була в тому переліку і С. Процак. Тільки п’ятьом тоді вдалося врятуватись, а 20 її ровесників німці заарештували і розстріляли в Єзуполі. Стефі довелося перейти на нелегальне становище. Гестапівці арештували 140 українців, з яких розстріляли 27 чоловіків і трьох жінок. Їх обвинуватили в антинімецькій діяльності, членстві в ОУН, вбивстві німців та співпраці з УПА. Того ж року дівчина бу-

СУСПІЛЬСТВО

ла зарахована на вишкіл розвідки і контррозвідки, який проводили колишні офіцери армії УНР. По закінченні організовувала розвідувальну мережу в гірських районах області та паралельно виконувала функцію спецкур’єра для спецзавдань при Крайовому проводі ОУН між провідниками «Робертом» і «Митарем». За мужньою зв’язковою полювали і явні вороги, й ретельно замасковані зрадники. Окружний служби безпеки Коломийського району на псевдо «Кіров», як з’ясувалось, був агентом КДБ. Попереджені ним «енкаведисти» влаштували засідку на березі річки в Косівському районі. Тією стежкою, за завданням Кірова, дівчина повинна була пройти із донесенням. Тоді їй дивом вдалося втекти від ворога — вночі, гірською річкою. 1946 року «Марту» зачислили в похідну групу на Східну Україну. Потрапила в засідку і була тяжко поранена в руки та груди. Два місяці відлежувалася у лісовому бункері, далі її мали перевезти до селища, але хтось зрадив, і вона потрапила до рук НКВД. 1947 року Стефанія Процак постанала перед військовим трибуналом. 22-річній дівчині за ст. 54-1а КК УССР (зрада Батьківщини) присудили 20 років каторги, а за «останнє слово» додали ще 10 днів карцеру.

Підтвердження про скасування довготермінового вироку прийшло десь через рік. Дівчину переетапували у табори Мордовії, де вона при тюремній лікарні доглядала за дітьми засуджених жінок. Коли не стало Сталіна, галичанці скоротили термін покарання до дев’яти років і трьох місяців. Головлікар тоді допоміг отримати документи та довідку, що вона медсестра.

Стефанія Костюк донедавна очолювала Лігу українських жінок краю, завдяки зв’язкам з Канадою та Америкою передавала допомогу для сиріт та бійців АТО. Дуже хоче встигнути упорядкувати усі свої спогади, бо істинних очевидців та учасників визвольного підпілля сьогодні можна перелічити на пальцях однієї руки.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.
Фото з домашнього архіву Стефанії Костюк.

ВІЧНИЙ ВОГОНЬ

Бій під Узином

Війна ніяк не могла покинути та- та. Запалений важкою хворобою його мозок зберіг ті страшні картини. Можливо, йому ввижався бій біля містечка Узин, що під Києвом, де з його 132-го артоплуку залишилося лише кілька гармат, а фашистські танки невинно повзуть на позиції. Розрахунок перебито, тож тато, на той час начальник штабу полку, стає рядовим гармашем. Одна із залізних потвор уже зовсім поруч, ще мить, і вона підійде під себе усіх. Тільки б встигнути вистрелити. Не встигли...

Вогняний стовп вибуху ворожого снаряда розкидав усіх захисників.

Помістили його в місцевій лікарні, яка охоронялася німцями. Через кілька днів, коли став почуватися краще, одна із медпрацівниць зуміла передати йому цивільний одяг, і він утік. Дорога на схід була нелегкою.

А починав батьків 132-й артоплк, як і вся 41-ша Криворізька стрілецька дивізія, з п’яти днів оборони на кордоні поблизу міста Рава-Руська. Там, на рубежах держави, полягло 40 відсотків особового складу дивізії.

23 червня на одній із ділянок фронту воїнам 41-ї вдалося переслідувати ворога навіть по той бік кордону. Потім була героїчна оборона Києва. І ось тепер — оточенці... Батько війну зустрів на посаді

командира штабу артоплку, пройшов згодом уже в складі 213-ї Ново-Української стрілецької дивізії шлях до Яс (Румунія), Сандомира, Кракова (Польща), Дрездена (Німеччина), закінчив війну біля Праги (Чехословаччина) лише командиром

батареї. Дивувало, що і День Перемоги аж до 1965 року відзначали в державі аж надто скромно. Куди більш помпезно святкували 23 лютого — День Радянської армії: з факельною ходюю, урочистими зборами. Зрозуміти таку неувагу до світлого Дня Перемоги теж було важко.

Уже давно немає тата, пішли у засвіти і більшість його однополчан. Але жива наша синівська, а тепер і внуків та правнуків пам’ять про той величний подвиг. Слава героям війни, що перемогли фашизм.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.
На знімку: старший лейтенант Олександр Якименко надіслав це фото своїй дружині Наталії і доньці Аді з Польщі у вересні 1944 року.

Фото із сімейного архіву.

Щоб правнуки вклонилися прадідові–захиснику

Мій батько Троцюк Микола Васильович (**на знімку**) у червні 1941-го добровольцем пішов на фронт разом із односельцем Яковом Крайником. Яків служив у піхоті, а батько був зв’язківцем-телефоністом. Вони листувалися. Знаю, що батька за бойові заслуги нагородили орденом.

У 1944-му перестали надходити

листи від батька до дру- га Якова. Той написав листа до батькового командира, котрий відпи- сав, що у білоруських Ба- рановичах, у госпіталі, від тяжких поранень тато загинув. З’ясу- валось, що батькова мо- гила десь у Білорусії.

Яків повернувся з війни і часто навідувався до нас: розповідав про батька, я ще була зовсім малою і мало що пам’ятаю. Надії мало, але хочеться вірити, що хтось відгукнеться і допоможе знайти батькову мо- гилу, аби вдячні правнуки могли вклонитися прадідові-захиснику.

Галина МИХАЛЕВИЧ.

Синове Волинської області.
Фото з сімейного архіву.

Круті перелоги долі української польки Броні

Їй, старенькій жінці, яку дедали частіше підводити здоров’я, дякувати Богу, не відмовляє пам’ять. Та і як забути Броніславі Людвігівні Шатило із села Новопілля Криворізького району Дніпропетровської області своє дитинство та отроцтво, батьків, котрі навіть удалині від історичної батьківщини трепетно зберігали традиції польського народу? Вони — житомирські переселенці з Польщі, своїх дітей народили уже в Україні, і хоча в родині спілкувалися українською, польську мову знали всі. 1933 року батько, рятуючи від голоду своїх п’ятьох дітей, вивіз сім’ю в Білорусію. Тому Броня в перший клас пішла вдома, а наступні два вже ходила до білоруської школи.

кані обличчям смерті лю- ді і дикий жах в очах тва- рин — усе змішалось у купу, і здавалось, що це все, кінець. А коли обоз дійде до Дніпра, дівчина побачить, як його води стануть червоними від крові.

— Ми йшли довго і важко, — з болем у душі згадує Броніслава Людвігівна. — Спочатку перейшли Дніпро, потім — Десну. У нас було 60 во- зів, гнали ми 500 корів, 200 коней, 300 голів мо- лодняку і 500 овець на- шого радгоспу імені Мо- лотова. Займали порож- ні колгоспні ферми у нас на території, а потім — в Росії. Старий новий рік 42-го зустрічали вже у Воронежській області, Ка- рачаєвському районі. Два роки були в дорозі, а кінцевою нашою то- чкою став радгосп імені Карла Лібкнехта в Сара- товській області.

Дивовижно, але факт: ці дані повідомляє жінка 1924 року народження!

Щоправда, в її паспорті — інша дата — 1926 рік. Трапилось це, бо її старе, мало не перетліле свідоцтво про народжен- ня загубилось по яки- хось інстанціях. Тому й виникла така плутанина з датами.

Проте, попри всі пере- петії, ця маленька і су- хорлява жіночка і сьогод- ні добре пам’ятає, як, пропрацювавши кілька місяців дояркою, вона у Саратовському військо- маті попросилась, щоб її відправили на фронт. До- дивившись у документах дівчини, що вона — поль- ка, її направили на пере- сильний пункт, а потім у — Рязань, де формувала- ся польська армія імені Тадеуша Костюшко. Са- ме там, в жіночому ба- тальйоні, девізом якого було «За вашу і нашу свободу!», звичайна сіль- ська юнка швидко навчи- лась вміло поводитися з автоматом Калашникова.

— Я його і зараз скла- ла і розібрала б, якби ме-

ні його хто дав, — жартує сьогодні Броніслава Людвігівна.

Вона скакала на коні, була зв’язковою на дос- тавці дуже важливих до- несень. За свою героїчну службу має бойові наго- роди, серед яких орден Вітчизняної війни 2-го ступеня та орден «За мужність» 3-го ступеня. Ось вона — на фотографії друга зліва, стоїть за та- кими ж молодесенькими дівчатками в простій ши- нельці з армійським ре- менем, чудному чотири- кутному кашкеті на голо- ві. Бабуся Броня дивить- ся на фото, а перед її внутрішнім зором пролі- тає багато спогадів, і хто знає, який з них — найдо- рожчий її серцю? Багато було всього: і хорошого, і лихого, і важкого — доля не поскупилась на події і випробування. Труднощі тільки загартували її і без того сильний характер, діяльну натуру.

На війні Броніслава захворіла на хворобу Боткіна з тяжкими нас- лідками, довго лікува- лась, а потім доліковува- тись її відправили додо- му. Там вона замінить трьом меншим сестрич- кам померлу маму, піде працювати в колгосп, де трудитиметься і на фер- мі, і в полі. Будь-яка ро- бота була до снаги моло- дій і завзятій вчорашній фронтовичці. Вона про- живе 52 роки в мирі і зла- годі з Антоном Шатилом — чоловіком, котрий ста- не батьком їхніх дітей: сина і доньки, з яким пропрацює пліч-о-пліч у його бригаді не простим залізничником, а монте- ром колії. Абсолютно чо-

ловіча робота давалась легко тій, яку доля дуже рідко гледила по голівці.

Донька Олена Антонів- на, яка нині опікується старенькою мамою, по- дарувала їй онуку Вікто- рію, котра бойовим ха- рактером схожа на свою бабусю. Вона працювала медсестрою у військово- му госпіталі, знає, що та- ке бойове поранення не з чийось слів, адже їй довелося ходити біля військових після злосчас- ного вибуху складів у Но- вобогданівці. Так стало- ся, що Вікторії запропо- нували роботу в медсан- частині, і вона стала фельдшером-рятівни- ком. З часом, коли поса- дили медпрацівника у ряту- вальників скоротили, пе- рекваліфікувалась у дис- петчери. Така ж «воєнна» за натурою, як і бабуся Броня. Така вона — гри- муча суміш польсько-ук- раїнських генів!

...У дні, коли Новопіл- ля поряд з іншими укра- їнськими селами потопав у вишневому цвітові, а двір жінки-ветерана па- лахкотить від яскравих тюльпанів, душа Броні- слави Людвігівни Шатило сповнюється радістю, бо скоро — День Перемоги. Тож тепер вона, незва- жаючи на свої роки і ви- сокий тиск, має тримати- ся далі.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.
Криворізький район.
Дніпропетровська об- ласть.

На знімку: ветеран вій- ни Броніслава Людві- гівна Шатило.

Фото автора.

22-річній дівчині присудили 20 років каторги, а за «останнє слово» додали ще 10 днів карцеру

Правоохоронці відшукали вкрадену в Ніжині паркову композицію — пам'ятник російському актору Марку Бернесу. Вона була в ямі, неподалік міста, очевидно, схована для подальшого розпилювання та здачі на металобрухт. У композиції відламано частину гітари, плащ та руку, інформує наш чернігівський власкор Василь Чепурний

Восьмого травня, в День пам'яті та примирення, в Черкасах відбудеться Марш поколінь, в якому візьмуть участь ветерани Другої світової, АТО, колишні воїни УПА, повідомляє наш власкор Лідія Лісова

Військові очікують загострення

Кількість провокацій на Донбасі зростає. За останню добу (станом на ранок 05.05) бойовики понад 60 разів обстріляли наших військових. За даними прес-центру АТО, на луганському напрямку з артилерії калібру 152 мм, мінометів калібру 82 мм, озброєння БМП, гранатометів та великокаліберних кулеметів вони били поблизу Кримського, Попасної, Новозванівки.

На донецькому напрямку вогнем мінометів калібру 120 мм та 82 мм, озброєння БМП, зенітних установок ЗУ-23-2 та кулеметів великого калібру бойовики накривали позиції поблизу Луганського, Зайцевого, Верхньоторецького, Авдіївки та шахти «Бутовка». На маріупольському — з мінометів калібру 120 мм та 82 мм, озброєння БМП, гранатометів різних систем та кулеметів великих калібрів терористи гатили по позиціях під Павлопо-

лем. 82-міліметрові міномети, гранатомети, великокаліберні кулемети та стрілецьку зброю застосовували неподалік Гнутового, Красногорівки та Мар'їнки. Зі стрілецької зброї обстрілювали наших захисників у Новоселівці Другій, Богданівці, Водяному та Широкиному.

Що відбувається на передовій, розповів боєць ЗСУ (місце дислокації — район Маріуполя): «Кількість та інтенсивність обстрілів зростає. Вночі орки понад годину гатили з

мінометів, гранатометів, стрілецької зброї. Під час масованого вогню диверсійна група впритул підійшла до наших позицій. Вчасно помітили, зав'язався бій. Дали гідну відсіч, ворог відступив. На жаль, є у нас поранені. Хлопців уже евакуювали до медзакладу. Тепер є час на перепочинок. Російські найманці підтягнули важку техніку, постійно чути гуркіт. Тому має бути неспокійна ніч. На 8—9 травня очікуємо на провокації. Принаймні про це доповідає наша розвідка. Пам'ятаємо, що відбувалося торік. Тоді тривали сильні обстріли з боку бойовиків».

Олександр БРОНСЬКИЙ.

Покарання за вандалізм чи штраф за патріотизм

СИТУАЦІЯ

«Голос України» вже повідомляв про простого запорізького робітника Олександра Харьковського, котрий фарбує міські паркани в синій та жовтий кольори. У 2014-му, часто власним коштом, він купував фарбу і все-таки завершив роботу майже на кілометровій ділянці нині проспекту Соборного. Минав час, патріотичний порив громадян дещо спав, поменишало українських прапорів на будинках. І лише Харьковський, тепер уже пенсіонер, продовжує фарбувати огорожі.

У березні у патріота виник конфлікт з міською владою, яку активіст, до речі, вважає сепаратистською. Коли Харьковський розмалював Петриківським розписом кулі біля мосту через залізницю на тому ж проспекті Соборному, зчинився

добре організований гвалт у місцевих ЗМІ: «Вандалізм!» Активіст почав замальовувати ті кулі білою фарбою, і думка змінилася — більшість городян оцінили розпис як цікавий. Тож Олександр узиявся і за сам міст, фарбуючи його у звичні кольори

Державного прапора. Аж тут вийшла «вказівка» зафарбувати його роботу... чорним.

Тепер у Запоріжжі один чоловік фарбує литі голівки огорожі моста в синє і жовте, а за ним бригада в помаранчевих комбінезонах заляпує пофарбоване чорним. Пішли чутки, що з Харьковським збираються судитися за вандалізм. Прес-служба Запорізької міськради це не підтверджує, але патріот каже, що в нього як штраф збираються відібрати всю пенсію — 1300 гривень...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ. Запоріжжя.

Відкрито ще один травмпункт

У Сумах відкрили четвертий травмпункт. Раніше такі відділення працювали при першій міській, обласній та обласній дитячій лікарнях, і ось тепер воно з'явилося при центральній районній лікарні.

Невідкладну допомогу тут надаватимуть передусім жителям Сумського

району. На впорядкування приміщення та придбання першочергового

обладнання райдержадміністрація виділила 350 тис. грн. Перші два тижні травмпункт працював у тестовому режимі, протягом якого його відвідали понад 300 пацієнтів.

Володимир ЧЕРНОВ. Сумська область.

ФОТОФАКТ

У Києві урочисто відкрито три меморіальні знаки жертвам радянського режиму. На знімку — церемонія встановлення пам'ятної дошки на будинку за адресою Львівська площа, 4, де жив військовий Харитон Власович Гуртовенко, якого розстріляли за шпіднаж на користь іноземної розвідки.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Разом з ветеранами пройшли маршрутом пам'яті

Напередодні Дня Перемоги Верхньодніпровська районна рада організувала акцію синівської поваги до ветеранів війни, пройшовши з ними воєнними шляхами району. Сорок ветеранів війни разом з головою районної ради ветеранів Анатолієм Січовим та з п'ятьма депутатами районної ради спеціально виділеним для такої нагоди транспортом пройшли 50 кілометрів від райцентру вздовж річки Дніпро, зупиняючись там, де під час війни були великі битви.

Першою зупинкою була Пушкарівка, де під час битви за Дніпро згідно з офіційними даними полегло 10 тисяч наших воїнів. Потім на ветеранів

очікували Правобережне, Дніпровокам'янка, Ганнівка та Мишурин Ріг. Екскурсію воєнними шляхами проводила директор Верхньодніпровського ра-

йонного історико-краєзнавчого музею Наталія Коновал. А завершилося все чудовим концертом та святковим обідом.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА. Дніпропетровська область.

На знімку: делегація верхньодніпровців біля одного з меморіалів.

Фото надано заступником голови Верхньодніпровської районної ради Сергієм ЯКИМЕНКОМ.

Австрія аплодувала луганчанам

Концертний тур академічного симфонічного оркестру Луганської обласної філармонії у містах Австрії проходив з нагоди двох значних дат — 25-річчя дипломатичних відносин між Україною і Республікою Австрія та з нагоди 75-річного ювілею головного почесного диригента оркестру Курта Шміда.

Гастролі стали можливими завдяки підтримці голови Луганської обласної державної адміністрації — керівника обласної військово-цивільної адміністрації Юрія Гарбуза, Посла України

в Австрії Олександра Щерби, бургомістра Холлабрунна Хельмунта Вундерля, президентів Lions Club та Rotary Club Hollabrunn.

Оркестр дав п'ять великих концертів україн-

сько-австрійської музики під керівництвом Курта Шміда та за участю відомих солістів. Зібрані під час виступів кошти вирішили передати фонду Австрійського Червоного Хреста для допомоги нужденним. Уже третій рік поспіль цей фонд надає підтримку мешканцям Луганської області.

Павло ВОРОНЦОВ. Луганська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

ЦИФРА

Понад 60 тис. літрів неякісного пального, яке реалізовували на АЗС, вилучили на Івано-Франківщині. Ориєнтовна його вартість — понад 1,4 млн. грн., передає прес-служба ДФС.

Галина БРУХАЛЬ.

Нагадали про подвиг земляка

У Радомишлі, що на Житомирщині, урочисто відкрито меморіальну дошку уродженцю міста Герою Радянського Союзу Володимирі Бурбі. Він народився 1918 року в сім'ї робітника. Закінчив командні курси «Вистрел». 1 серпня 1944 року рота гвардії лейтенанта Бурби серед перших форсувала Віслу та закріпилися на плацдармі в районі міста Магнушев (Польща). Противник розпочав масовані контратаки. Під час відбиття чергового наступу, коли во-

рожі танки підійшли на 20 метрів, особисто підбив один із них. А під другий танк кинувся зі зв'язкою гранат у руці. Іменем Володимира Бурби в Радомишлі названо вулицю, на якій він жив.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО. Житомирська область.

Давав хабара — до суду

На Хмельниччині перед судом постане водій, який намагався дати хабара поліцейському. У Полонному чоловік хотів підкупити правоохоронця, коли той з'ясував, що за кермом п'яний. Розуміючи відповідальність і штраф за таке правопорушення, водій запропонував правоохоронцю хабар у 200 євро. А той про таку пропозицію повідомив керівництво та співробітників Департаменту внутрішньої безпеки Національної поліції. Справу передано до суду. За пропозицію та надання неправомірної вигоди службовій особі закон передбачає позбавлення волі строком від 4 до 8 років.

Ірина КОЗАК. Хмельницький.

СПОРТ

Грандіозні виступи на канадській воді

Синхронне плавання. Торонто (Канада). Етап Світової серії.
«Золотий» заспів зробила Ганна Волошина, котра стала першою в індивідуальних змаганнях у технічній програмі. Лише їй підкорився результат понад 90 балів — 90,8138. Другою стала Жаклін Сімоно з Канади (89,9691), третьою — Дазі Домінгес з Колумбії (73,1515).
Волошина разом із Єлизаветою Яхно перемогла в технічній програмі дуетів, показавши результат 91,2005. Друге і третє місця посіли канадки. «Срібло» дісталось Жаклін Сімоно і Карін Томас, «бронза» — Габріелі Бріссон і Клаудії Гольцнер.
Нарешті, наша «золота рибка» посіла перше місце й за підсумками вільної програми з результатом 92,3000 бала. Волошина, як і в технічній програмі, випередила Сімоно (91,6000) і Домінгес (74,7667).

Тепер манкуніанці — фаворити

Ліга Європи. 1/2 фіналу. Перший матч. 5 травня.
«Сельта» (Іспанія, Віго) — «Манчестер Юнайтед» (Англія). 0:1. Гол: Решфорд, 67.
«Сельта»: Альварес, Мальо (Бовіо, 90+1), Кабраль, Ронкалья, Джоні, Васс (Госабед, 74), Радоя, Ернандес, Аспас, Гвідетті, Сісто. **Тренер** — Едуардо Беріццо.
«Манчестер Юнайтед»: Ромеро, Байї, Блінд, Валенсія, Дарміан, Еррера, Погба, Феллайні, Решфорд (Марсьяль, 80), Лінгард, Мхітарян (Янг, 78, Смолінг, 89). **Тренер** — Жозе Моурінью.
Рефері — Сергій Карасьов (РФ).
Віго. Стадіон «Балаїдос». 29 000 глядачів. 17 градусів.
У першій половині зустрічі в гостей був кращий вигляд. Але нападникам ніяк не вдавалося пробити Альвареса. Після перерви малюнок гри майже не змінився. Усе вирішив стандарт: Мальо порушив правила на Мхітаряні. Штрафний блискуче виконав Решфорд.
«МО» втримав мінімальну перевагу. Тепер саме підопічних Жозе Моурінью вважають фаворитами на потрапляння до фіналу.
А от сам тренер далекий від ейфорії:
— Я задоволений грою підопічних, але не результатом. Ми намагалися ще в цьому поєдинку закрити питання про вихід до фіналу. Але тепер доведеться грати на повну потужність на «Олд Траффорд».
Матч у відповідь відбудеться в Манчестері 11 травня.

Чемпіонат проведуть дві країни

Хокей. Учора стартував 81-й чемпіонат світу в елітному дивізіоні. Цього разу турнір приймають міста двох країн: Париж (Франція) і Кельн (Німеччина). Груповий турнір триватиме до 16 травня.
У групі А (Кельн) змагатимуться збірні Німеччини, Данії, Італії, Латвії, РФ, Словаччини, США, Швеції; у групі В — Франції, Швейцарії, Фінляндії, Словенії, Канади, Білорусі, Чехії, Норвегії.
По чотирі найкращі команди з кожної групи продовжать змагання у чвертьфіналах. А збірні, котрі посядуть останні місця в групах, вилетять до Дивізіону 1А.
«Будівельник» виходить вперед
Баскетбол. Чемпіонат України. Суперліга. Плей-оф. Фінал. Третій матч.
«Хімік» (Южне) — «Будівельник» (Київ). 67:74 (15:26, 23:23, 21:9, 8:16).
Після цього рахунок у серії став 2:1 на користь киян. Четвертий поєдинок відбудеться сьогодні в Южному.

До окупованого Криму скарб не потрапив

Цілий «ювелірний салон на колесах» перехопили співробітники Херсонської митниці. На КПВВ «Чонгар» під час огляду легковика «ДЕУ», який прямував до окупованого Криму, серед особистих речей двох пасажирок з Луганщини вони виявили аж 123 золоті та срібні ланцюжки, браслети, підвіски, сережки і каблучки (на знімку), про які жінки «забули» повідомити митників. Скарб вилучили і тепер визначатимуть його походження — адже не виключено, що коштовності десь вкрали чи відібрали на територіях, контрольованих проросійськими найманцями — вони таке дуже любляють. А на перевізниць ювелірних виробів чекає значний штраф та конфіскація контрабанди.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
Фото надано прес-службою ГУ ДФС у Херсонській області.

Пропонують врегулювати порядок дитячого харчування

Голова Рівненської ОДА Олексій Муляренко звернувся до міністра соціальної політики Андрія Реви з пропозицією внести зміни до порядку організації харчування дітей, потерпілих від наслідків Чорнобильської катастрофи (їх на Рівненщині 40 тисяч). Цю думку було підтримано і ліквідаторами аварії на ЧАЕС під час нещодавньої зустрічі з владою. Тож ОДА відповідний лист уже надіслала до міністерства.
— Процес організації дитячого харчування цієї пільгової категорії потребує вдосконалення, — переконаний голова Рівненської ОДА Олексій Муляренко. — Торік організацію послуги було передано на районний рівень. Проте це не поліпшило ситуацію, адже у разі претензій скарги розглядаються

в Києві Антимонопольним комітетом, що значно затягується в часі. Тому нерідко тендери тривають до кількох місяців і діти залишаються без гарячих обідів. Так, торік у Сарненському районі чверть дітей не харчувалися у школі. Цьогоріч прощедури теж відбуваються із затримкою. Не завжди вирішує питання й компенсація за обід. Представники громадських чорнобильських організацій звертають увагу на те, що ці кошти не завжди можуть іти на харчування дітей. Тож у листі міністру ми запропонували розглядати скарги на регіональному рівні, а також функції з організації безплатного харчування чорнобильських дітей перекласти на обласний рівень.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Погодилися приймати сміття зі Львова

Підписаний понад тиждень тому між Львовом та містами області Меморандум про прийом твердих побутових відходів нарешті дав позитивний результат — Червоноград став першим містом, яке погодилося підписати довгострокову угоду зі Львівською міською радою, і тепер тут готові щодня приймати 10 тонн твердих побутових відходів. Цей факт нашому кореспондентові підтвердив міський голова Червонограда Ігор Залівський: «Ми щодня продукуємо 40—50 тонн власних відходів, тож маємо можливість додатково прийняти ще 10 тонн, хоча для нас це буде робота на межі».

Річ у тім, що Червоноград має власну сміттесортувальну лінію — саме завдяки цьому має змогу приймати додатковий обсяг сміття. За це місто отримуватиме 287 гривень за кожну тону відходів, а також 1133 гривні субвенції з обласного бюджету за тону сміття. За ці кошти місто має намір придбати подрібнювач сміття — це дасть змогу зменшити обсяг непотребу.
Ігор Залівський також зазначив, що меморандум розраховано на два роки — протягом цього часу Львів має збудувати новий сміттєпереробний комплекс.

Олександр СИРЦОВ.

Багато рису не буває

На Херсонщині — рисова посівна. У чеках Скадовського, Голопристанського та Каланчацького районів краю «біле золото» вже становить 2,3 тисячі гектарів.
А загалом рисові плантації на території області цьогоріч розростуться до 7,5 тисячі га, повідомили у департаменті агропромислового розвитку Херсонської облдержадміністрації. У найближчі роки площі під цю перспективну і стабільно прибуткову культуру мають іще зрости завдяки зведенню капітальної дамби на Північно-Кримському каналі. Вона дає змогу збільшити обсяги перекачування дніпровської води для потреб аграріїв та зробити поливними ще сім тисяч гектарів у Каланчацькому та Чаплинському районах Таврії. Адже багато рису не буває — Україна ще довго не задовольнятиме внутрішній попит на рисову крупу без залучення імпорту.
Звичайно, потрібно буде відновити чи навіть створити з нуля іригаційну інфраструктуру, закупити техніку тощо. Але сільськогосподарські підприємства вже до цього готуються. «Придбали дві нові дощувальні машини — сучасні та економічні. Але це тільки початок — нині маємо 420 га рисових плантацій, і протягом найближчих років плануємо довести їх площу до 1,2 тисячі га», — наголошує Катерина Бура, директор агрофірми «Таврида Плюс», що в селі Гаврилівка Друга Каланчацького району.

У Лисичанську за тиждень побудували церкву

Команда із 12 черкаських айтишників-волонтерів (на знімку) за тиждень спорудила приміщення для унікальної церкви, розташованої у Лисичанську. Перед поїздкою добровольці зібрали 150 тисяч гривень пожертв, які витратили на придбання будматеріалів. Ще на 100 тисяч гривень надала матеріалів одна з будівельних компаній, під керівництвом якої і відбувалося зведення храму.
— Ми дуже старалися і впоралися із роботами раніше, ніж планували, — розповів лідер громадської ініціативи «Нові люди Черкас» Віктор Євпак. — Отож решту часу змогли прис-

вятити іншим добрим справам. Зокрема, відвідали дітей у місцевому притулку і подарували їм хвилини спілкування і радощів...
Про дитячий притулок черкашанам розповіли молоді прихожани, які навідують дітей-сиріт кілька разів на місяць. Загалом, поділилися волонтери, церковна громада намагається стати епіцентром нормального життя — яким воно має бути у цьому зруйнованому місті на межі війни та миру.
Лідія ЛІСОВА.
Черкаська область.
Фото надано громадською організацією «Нові люди Черкас».

Свині пішли вгору — ковбасники засмучені

Травневі свята — один із найгарячіших періодів на ринку свинини, коли товарне поголів'я розбирають наче гарячі піріжки. А цьогорічний розпал пікнікового сезону як ніколи пораджував свинарів і, відповідно, засмутив покупців у крамницях, адже таке подорожчання у підсумку позначилося на м'ясних цінах.
Ось і цього тижня свині у живій вазі додали 2—2,5 грн. за кіло, а діапазон цін змістився до 39—40,5 грн. Отже, прогнози щодо досягнення у нинішньому місяці психологічної позначки у 40 гривень справдилися. Відтак, ринкова вартість свинини без кістки у середньому стартує з 80 грн.
Жвавий підйом цін на живий товар обумовлено не лише пікніками, а й скороченням поголів'я. Зокрема, у сільгоспвідприємствах на початок квітня налічувалося лише 3,5 млн. свиней — на 300,3 тис. менше, ніж було торік. Продавці можуть

диктувати умови — вгодованих кабанчиків бракує. Реалізують навіть тварин вагою до 100 кг, хоча зазвичай на м'ясокомбінат ідуть 115—120-кілограмові «п'яточки».
На дефіциті в Україні позначаються і досить жваві поставки живого товару до Грузії. За перший квартал туди спрямували 6,3 тисячі свиней забійних кондицій, зазначає аналітик асоціації «Свинарі України» Олександр Бондарська.
Ціновий стрибок на сировину засмутив і виробників ковбасної продукції, яка у шашликовий сезон користується значно меншим попитом, ніж сире м'ясо. Вони занепокоєні, що така ситуація або змусить їх працювати у збиток, або призведе до відчутного скорочення обсягів продажу ковбас та шинок.
За прогнозами, закупівельна ціна на вгодованих свиней, найвірогідніше, втримається на високому рівні й наступного тиж-

ня. Але у другій половині місяця напруження на цьому ринку може дещо послабитися.
Валерій ДРУЖЕНКО.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

ТИМ ЧАСОМ

Минулого місяця в Україні зафіксовано 7 нових спалахів АЧС. Останній випадок стався на Київщині, у фермерському господарстві села Потік.

Харків в очікуванні зустрічі з американськими гостями

У Харкові готується зустріч міського голови Геннадія Кернеса й Рудольфа Джуліані, колишнього мера Нью-Йорка, а нині одного із ключових радників президента США Дональда Трампа.

Г. Кернес уже зустрівся 3 травня з керівником компанії GSS (США) Джоном Хувейном. Він очолює попередню оцінну місію, яка готує приїзд Р. Джуліані.

Мета візиту іноземних інвесторів — знайомство із соціально-економічною ситуацією у місті.

— Харків — одне з міст в Україні, що найбільш динамічно розвивається, єдине місто в Україні, яке має 4 нагороди Ради Європи. Харків — місто культури, науки й молоді, — заявив Г. Кернес.

Представники американської бізнесу перебуватимуть тут до

10 травня. У планах — відвідати адміністративні установи «прозорі офіси» і взяти участь у багатьох міських заходах.

— Ми тільки-но прилетіли, і перше, що справило на мене величезне враження, то це те, яке чисте й гарне ваше місто. Я — мандрівник з досвідом, побував у більш як тисячі різних міст і хочу сказати, що ви вигідно відрізняєтеся на їх фоні. Коли Рудольф Джуліані був мером Нью-Йорка, він вимагав, щоб усі максимально працювали на благо городян. І я бачу, ви робите те саме, про що свідчать численні міжнародні нагороди, якими відзначене ваше місто. І коли Джуліані приїде до вас, упевнений, він буде в захваті від того, як ви ставитеся до свого міста, — розповів генеральний директор компанії GSS Джон П. Хувейн.

Закордонні інвестори вис-

ловили готовність надалі співпрацювати з Харковом і надавати місту допомогу в прискоренні темпів соціально-економічного розвитку.

— У нас величезний досвід співробітництва з містами по всьому світу, і ми готові ним поділитися з Харковом, і насамперед досвідом підвищення економічної стабільності. Тому в нас оцінна місія, і також ми проводимо підготовку до візиту колишнього мера Нью-Йорка Рудольфа Джуліані, щоб він міг зустрітись з вашим міським головою і обговорити можливі напрями подальшого співробітництва. Я цілком упевнений, що мерові Джуліані сподобається Геннадій Адольфович, бо він такий само боєць, як і мер Джуліані, — наголосив генеральний директор компанії GSS Джон Хувейн.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Бюджет США: допомога Києву та протистояння Москві

Не менше 560 мільйонів доларів планують виділити США для України згідно з консолідованим законом про бюджетні асигнування до кінця поточного фінансового року (до 30 вересня), який ухвалили у Конгресі. Про це на своїй сторінці у Facebook повідомило Посольство України в США. Наступний етап — підписання закону президентом США Дональдом Трампом.

За інформацією DW, із цих коштів 150 мільйонів доларів передбачено на військову допомогу, зокрема підготовку українських військовослужбовців, надання оборонної летальної зброї, логістичну підтримку тощо. Водночас у документі вказано, що гроші не можуть бути використані для закупівлі або передачі Україні переносних зенітних ракетних комплексів, а також «надання зброї, підготовки чи іншої підтримки» батальйону «Азов».

Окрім того, Конгрес санкціонував виділення 100 мільйонів доларів для протистояння «російському впливу та агресії» і для підтримки організацій громадянського суспільства в Європі та Євразії, повідомляє «Радіо Свобода». Зокрема, передбачено створити міжвідомчий комітет, завданням якого буде протидіяти Росії у застосуванні активних заходів з надання прихованого впливу. Під цими «активними заходами» мається на увазі «таємне мовлення, маніпуляція зі ЗМІ, дезінформація, фінансування агентів впливу», а також вбивства і терористичні акти, пише ТАСС.

Американські законодавці також підтримали заходи, які встановлюють нові обмеження та контроль стосовно російських дипломатів у США. На можливість запровадження таких заходів Москва відреагувала негативно.

Подвиг їхній — невмирущий

Восьмого травня ФРН відзначає річницю закінчення Другої світової війни та падіння нацизму. Під час пам'ятних заходів політики, громадські діячі підкреслюють, що саме Німеччина несе відповідальність за злочини націонал-соціалізму, але вона має провітати спокусі взяти на себе роль морального авангарду в світі.

Щороку цього дня до меморіалів і пам'ятників, до могил, де поховані радянські вояки, котрі завжди залишилися на німецькій землі, приходять не лише офіційні особи, а й пересічні громадяни, щоб віддати належне мужності тих, хто поліг у боротьбі за свободу. Особливо велелюдні такі заходи в Берліні, де під час наступальної операції загинув 78.291 радянський воїн, а ще 274.184 — було поранено. Місія їх останнього спочинку в трьох меморіалах-похованнях столиці: Трептов-парку, Тиргартені та берлінському окрузі Панков. На пам'ятних плитах викарбувані прізвища — російські, українські, білоруські, казахські...

Цвинтарі-пам'ятники утримуються в ідеальному стані — й у столиці, й скрізь у країні, де вони розташовані. Це — і добра воля суспільства, і зобов'язання, узяті за Договором про остаточне врегулювання відносин між ще СРСР і Німеччиною, який має назву «Два плюс чотири», щодо догляду за військовими похованнями на територіях обох країн.

Друга світова війна, у якій полягли мільйони, і досі викликає суперечки на тему: «Що було б, якби...» Про це дискутують історики, знавці, фахівці, військові та цивільні, доходячи часом неймовірних висновків. Але історія не допускає умовної форми, особливо, коли йдеться про невмирущий подвиг тих, хто навіки залишився на полі бою.

Наталія ПИСАНЬКА.

Берлін.

На знімку: на військовому меморіальному цвинтарі в Панкові.

Фото автора.

Ювілей Конституції у передчутті її змін

Цими днями в Японії відзначають 70-річчя Конституції країни. Ухвалена 1947 року, вона стала головним законом, який започаткував створення сильної демократичної і процвітаючої держави. Конституція Японії ще відома як мирна: дев'ятьма статтями її передбачає відмову Японії від війни як засобу ведення державної політики та від утримання війська.

Від створення Основного Закону країни у ньому не було змінено жодного слова, і це предмет гордості для японців. Однак розвиток подій у світі в останні роки змушує подумати про краще забезпечення захисту держави. Торік парламент підтримав ініціативу уряду надати Силам самооборони держави не тільки права на «колективну самооборону» у випадку збройного нападу на Японію, а й у випадку нападу на країни, з якими Японія підтримує тісні зв'язки, і якщо існує загроза такого нападу.

Прем'єр-міністр країни і лідер правлячої партії Шіндзо Абе не раз відзначав, що статус Сил самооборони не відповідає їх завданням і функціям, і тому необхідно доповнити дев'яту статтю Конституції положенням, яке легалізує їх існування. В інтерв'ю газеті Yomiuri він назвав безвідповідальною ситуацію, коли в умовах напруженості навколо Корейського півострова, загрози безпеці держави, населення розраховує на самовіддачу Сил самооборони, їм довіряють 90% мешканців, а самі Сили самооборони перебувають наче за межами Конституції.

«2020 рік, коли в країні відбудуться Олімпійські та Паралімпійські ігри, треба використати для переродження Японії, — заявив Абе в інтерв'ю Yomiuri. — Хотів би, щоб 2020-й став роком вступу в дію нової Конституції».

Бухарест знову вирує

У Румунії тисячі людей знову вийшли до парламенту на акцію протесту. Це сталося після того, як юридичний комітет Сенату Румунії схвалив поправки до законопроекту, що передбачає помилування для чиновників, котрі засуджені за хабарі й зловживання службовим становищем. Протестувальники розмахували прапорами Румунії, ЄС, НАТО, США й скандували: «Відставка!», «Захистимо країну від злодіїв!», «Не хочемо бути нацією злодіїв!».

Депутати, які запропонували юридичному комітету Сенату знову розглянути питання про амністію, аргументували це тим, що в'язниці країни заповнені вщерть і в них не вистачає місць для «справжніх» і більш небезпечних злочинців. Як один із вагомих аргументів вони наводять постанову Європейського суду із прав людини від 25 квітня, у якій зазначається, що умови утримання засуджених у румунських в'язницях і колоніях грубо порушують Європейську конвенцію про права людини. Європейський суд дав владі країни шість місяців для розробки заходів щодо зменшення перена-

селення місць ув'язнення та поліпшення умов життя засуджених і графіка їх виконання.

Директор Національної адміністрації з виконання покарань Маріус Вулпе заявив, що для вирішення проблеми Румунія має побудувати 8 сучасних в'язниць, у яких можна було б розмістити 8000—9000 осіб. Будівництво кожного такого комфортного закладу потребуватиме по 140 мільйонів євро, а загальні витрати на поліпшення умов для ув'язнених можуть перевищити один мільярд євро. За його словами, зараз румунські в'язниці в середньому переповнені на 44 відсотки більше, ніж це передбачено європейськими нормами. За останні 27 років у Румунії побудували лише три в'язниці, але до пуття їх не довели. Для прийняття ув'язнених вони вже потребують не лише ремонту, а й добудови. Щоб розв'язати злободенну проблему, керівник Національної адміністрації з виконання покарань запропонував перейняти досвід Великої Британії, де керування місцями ув'язнення і утримання засуджених здійснюють приватні

Своїм баченням конституційних змін прем'єр поділився і у відеопосланні до зборів прибічників змін до Конституції, які відбулися в середу у Токіо. Він заявив, що положення та принципи, проголошені у дев'ятій статті Конституції, повинні залишитися без змін. Стаття має бути доповнена положенням, що визнається законність існування Сил самооборони. А будь-які зміни, пов'язані із Силами самооборони, повинні обговорюватися у суспільстві.

Згідно із законодавством, зміни до Конституції може бути внесено тільки після загальнонаціонального референдуму. А за його проведення повинні проголосувати дві третини депутатів обох палат парламенту. Стільки голосів у правлячій Ліберально-демократичній партії у парламенті є.

Ситуація в суспільстві під впливом подій у світі також поступово змінюється. За результатами опитування, проведеного телеканалом NHK у березні цього року, 43% респондентів виступили за поправки до Конституції, 34% не бачили в цьому необхідності, причому 57% опитаних вважали, що дев'яту статтю не варто змінювати.

За даними Nikkei, тільки за останній рік частка прихильників змін до Конституції зросла на 5 пунктів і становить 45%. Воно проводилося напередодні відзначення 70-річчя Конституції, на тлі дискусій у суспільстві щодо статусу Сил самооборони. Опитування показало, що найбільше прагне змін активна частина суспільства: 30-40-50-річні японці.

Ніна БАЛИКОВА.

Токіо.

фірми. Але румунське законодавство зараз не дозволяє створення приватних в'язниць. Вулпе додав, що в даний момент утримання одного засудженого обходиться бюджету Румунії у 12 євро на день. А нині у в'язницях відбувають покарання понад 27 тисяч осіб.

І що найважливіше: на думку директора Національної адміністрації з виконання покарань, амністия чи переведення під домашній арешт проблему переповненості в'язниць не вирішать. Але члени юридичного комітету Сенату Румунії до думки експерта не прислухалися і знову спричинили гнів небайдужих громадян.

До речі, прем'єр-міністр Сорін Гриндяну та лідер соціал-демократів Лівіу Драгня, які добре пам'ятають зимову хвилю протестів проти амністування політиків і чиновників, які прокралися, що прокотилася по всіх містах Румунії, рішення сенатської комісії про внесення поправок не підтримали. У всякому разі публічно вони висловилися проти порушення питання про амністію.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Укрпошта: перетворення з кількома невідомими

Чернігівські листоноші носять пральний порошок, лампочки, а інколи газети...

Є в Чернігові район Лисовиця. Якщо дивитися на нього по карті з київського кабінету — центр міста. Якщо ж приїхати та глянути — низина міста, куди чернігівці дивляться зверху — з Болдиних гір, з Валу. І, звісно, хіба проїжджають цим районом мимохідь, якщо не живуть там... Назвати цей район престижним може тільки той, хто Чернігова не знає.

І є в цьому мікрорайоні поштове відділення №8 — закинуте, брудне, бо нікому не потрібне. Мешканці мікрорайону швидше в інше місце вийдуть для того, щоб і себе показати, і потреби поштової здійснити. Кілька років стоїть воно ні в сих, ні в тих. Довго шукали для нього орендаря: ніхто в той район не хоче йти — ні комерційні структури, ні партії. Адже люди там не ходять, крім кількох десятків місцевих, — лише проїжджають...

Аж коли нарешті знайшли, домовилися про ціну і відправили на узгодження в Київ. Хоча — чому столиця має вирішувати питання

оренди якогось конкретного відділення Укрпошти, якщо за наслідки господарювання відповідає в області чернігівська дирекція? Але такі правила підпорядкування низів верхам в Укрпошті.

А там якийсь клерк із зарплатою 30 чернігівських листонош глянув на карту — ага, так це ж центральний район Чернігова, треба ціну більшу! Все, оренда зірвалася! Приміщення стоїть німим докором централізації Укрпошти, до нього навіть бомжі інтересу не мають, бо в цьому районі приватної забудови вони не ошиваються...

Нещодавно чернігівську дирекцію Укрпошти очоли-

ла Олена Дорошенко. Народилася в Чернігові, навчалася в Чернігівському державному технологічному університеті, однак останні кілька років проживала в столиці. Пройшла вишкіл у кількох банках почергово.

Перемогла у конкурсі на посаду генерального директора чернігівської дирекції завдяки представлений нею програмі — певно, не буде помилкою сказати, що основним у ній є намір перевести практично всі функції банків у селах на поштові відділення. Скажімо, доставку пенсій.

Попередник нової директори Володимир Приходько розповідав, як у Королівському районі бабуся двічі мусила їздити зі свого села у відділення банку в райцентрі, щоб отримати пенсію — то карточку за божником забула, то ПІН-код. Зрозуміло, що для переважної більшості сільських мешканців

простіше, коли пенсію доставляє листоноша, коли не треба їхати в райцентр та плутатися в тих картках. Але ж в управліннях Пенсійного фонду сидять браві молодці, які, бачачи наближення пенсійного віку тітки (чи бабусі — це вже з висоти якого віку дивитися), заздалегідь агітують своїх майбутніх підопічних оформляти пенсію в банку. Бо від банку мають свій відсоток. Тож і плутається тітка Марія чи бабуся Ганна в банківських ПІН-кодах замість приємного спілкування з листоношею. Так би поговорили про дітей, про погоду, про хвороби — уже на душі веселіше, якщо людина самотня, але ж ні — мусить пертися в райцентр, до банкомату...

До речі, в Білорусі пошта має чималий відсоток за доставку пенсій, не той мізер, що в Україні. Тож і відчувається, що там пошта таки справді державна.

Тож зрозуміло, що намір нового чернігівського керівника пошти повернути природний стан пошти — похвальний. Але ж і банки свого не упустять. Та й питання безпеки тих-таки листонош, що мусять доставляти гроші у віддалені села без охорони, ніким не проговорюється, але лишається відкритим. Як і питання різниці зарплат. Звісно, доки в селі роботи негусто, то всякій зарплаті раді, але й тягати сумки з пральним порошком, лампочками втридорога (бо так проводять тендери у Києві) та ще й із ризиком бути пограбованою через пенсії — також перспектива не з приємних. Відкрию таємницю київським чиновникам: на Чернігівщині ще й вовки є, а дороги такі бувають, що аж...

Та й головне, що листоноша сьогодні стала якоюсь роздай-бідую чи коробейником — чого вони тільки не носять/возять! А газети і журнали стають дедалі тоншими у її сумці. Сьогодні передплата і доставка преси в структурі доходів чернігів-

ської дирекції Укрпошти становить менше 10 відсотків. Відтак і інтерес агітувати людей передплачувати газети у листонош пропадає.

Та й, схоже, що скоро газети доходитимуть хіба в райцентри та великі села. Адже, скажімо, 5-денні газети («Голос України», «Україна молода», «День») доставляються передплатникам у селах хіба двічі на тиждень. Економічно не вигідно ганяти автомашину з Чернігова, скажімо, у далеке село Миси за 60 кілометрів із трьома-чотирма газетами. Чи навіть з кількома їх десятками.

А мені пригадується анекдот про британську пошту. Бура, холод собачий — листоноша гребе на човні до маяка, на який треба доставити телеграму. Отримувач телеграми сидить, спокійно пихкає люлькою, слушає прокльони листоноші, тоді й каже: «Ти ще полайся, так я щоденну газету випишу!».

І що ви думаєте: мусив би доставляти. Так то ж британська пошта, сер!

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачені паспорт громадянина України СН 860310 та посвідчення водія на ім'я Ночвай Анатолія Володимировича, вважати недійсними.	Втрачений паспорт на ім'я Висоцький Руслан Іванович серія ММ № 322761, виданий Фрунзенським РВ ХМУ УМВС у Харківській області 04.08.1999 р., вважати недійсним.	"ТОВ "НИВА - 2010", код ЄДРПОУ 03756684, повідомляє в порядку ст. 249 ЦК України, що всі довіреності, які було видано керівником юридичної особи на представництво інтересів до 28.04.2017 року, вважаються недійсними.	ПОВІДОМЛЕННЯ Я, Федоренко Сергій Вікторович, повідомляю про нижченаведене. Мною подано заяву на звільнення із займаної посади генерального директора ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА "КОМПАНІЯ "ІНЕКСУКРПАРКЕТ" за власним бажанням та виключення мене з числа фізичних осіб, які мають право вчиняти дії від імені ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА "КОМПАНІЯ "ІНЕКСУКРПАРКЕТ" без довіреності, а тому у зв'язку з цим прошу скликати та провести позачергові загальні збори учасників ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА "КОМПАНІЯ "ІНЕКСУКРПАРКЕТ" на підставі пункту 14.8. Статуту ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА "КОМПАНІЯ "ІНЕКСУКРПАРКЕТ".
---	---	---	--

Приватне підприємство "Укрторгцентр" - організатор аукціонів з продажу майна підприємств-банкрутів, повідомляє: 29.05.2017 року о 10.00 год. за адресою: м. Львів, вул. Кульпарківська, буд. 93 відбудеться аукціон з продажу права вимоги підприємства - банкрута ТзОВ "ТОРГОВА МЕРЕЖА "БАРВІНОК" (ідентифікаційний код: 35621418) до юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, зокрема до: - ПП "Український продукт" (ідентифікаційний код: 30998591), адреса: 83005 м. Донецьк, вул. Зубкова б. 2; - ТОВ "ТД "УКРІПЛАСТ СЕРВІС" (ідентифікаційний код: 39079633), адреса: 83037, м. Донецьк, вул. Кірова, буд. 90, оф. 1017; - ФОП БЕРЕЖНОЙ Є.В (ідентифікаційний код: 2710513190), адреса: 95034 Автономна Республіка Крим, м. Сімферополь, вул. Лермонтова 5/53; - ТОВ "Жарркофф Груп" (ідентифікаційний код: 37925865), адреса: 95000, Автономна Республіка Крим, м. Сімферополь, вул. Севастопольська, буд. 59.;; - КП "Теко" (ідентифікаційний код: 32220168), адреса: 46006, м. Тернопіль, вул. Гайова, буд. 42; - ПП "Бекерай" (ідентифікаційний код: 35846436), адреса: 47002, Тернопільська обл., м. Кременець, вул. Вокзальна, буд. 3; - ТзОВ "Атлантик-Груп" (ідентифікаційний код: 37401693), адреса: 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, буд. 14-в, оф. 4; - ТзОВ "Ідея Трейд" (ідентифікаційний код: 35444122), адреса: 79024, м. Львів, вул. Водогінна, 2; - ФОП Пасічник Р.Г. (ідентифікаційний код: 2967113556), адреса: 77006, Івано-Франківська обл., Рогатинський р-н, с. Залужжя, вул. Молодіжна, б. 2; - ФОП Тиндик І.М. (ідентифікаційний код: 2559611254), адреса: 81523 Львівська обл., Городоцький р-н. с. Галичани; - ТОВ "ТФ "САВСЕРВІС-МОВА" (ідентифікаційний код: 34187767), адреса: 47728 Тернопільська обл., с. Острів, вул. Промислова, 3; - ТОВ "Форвард-СВ" (ідентифікаційний код: 35626950), адреса: 01113, м. Київ, вул. Кутузова, б. 13; - ТОВ "Черемош-Тернопіль" (ідентифікаційний код: 33680398), адреса: 46400 м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Оголошення про проведення аукціону з продажу майна банкрута - Товариства з обмеженою відповідальністю "ТОРГОВА МЕРЕЖА "БАРВІНОК" оприлюднено 13.04.2017 року за № публікації 42084 на веб-сайті Вишого господарського суду України за адресою: http://vgsu.arbitr.gov.ua/pages/158/?d=42084&v=11742acea0&t=7 та на веб-сайті державного органу з питань банкрутства - Міністерства юстиції України за адресою: http://old.minjust.gov.ua/46406?d=42084&v=11742acea0&t=7 . Справа № 914/238/16 про банкрутство ТзОВ "ТОРГОВА МЕРЕЖА "БАРВІНОК". 24.05.2017 року о 10.00 год. за адресою: м. Львів, вул. Кульпарківська, буд. 93 відбудеться аукціон з продажу права вимоги підприємства - банкрута Товариства з обмеженою відповідальністю Фірма "Гетьман" (ідентифікаційний код: 22366581) до юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, зокрема до: - Товариства з обмеженою відповідальністю "Фарм Інвест" (ідентифікаційний код: 38821388), адреса: 79059, м. Львів, вул. Плугова, 6-А. Оголошення про проведення аукціону з продажу майна банкрута - Товариства з обмеженою відповідальністю Фірма "Гетьман" оприлюднено 14.04.2017 року за № публікації 42135 на веб-сайті Вишого господарського суду України за адресою: http://vgsu.arbitr.gov.ua/pages/158/?d=42135&v=8d47392709&t=7 та на веб-сайті державного органу з питань банкрутства - Міністерства юстиції України за адресою: http://old.minjust.gov.ua/46406?d=42135&v=8d47392709&t=7 . Справа № 914/1875/16 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю Фірма "Гетьман". Контактна особа - Стефанюк Андрій Богданович, засоби зв'язку: тел. 0673321688, адреса електронної пошти: ukrtorgcentr@gmail.com .

Компанія ДП Сантрейд оголошує черговий конкурс по підбору компаній з надання послуг по перевезенню зернових та олійних вантажів залізничним транспортом, на період 2017-2018 м.р. Місце надання послуг: територія залізниць України, відвантаження на експорт та у внутрішньому сполученні. Період надання послуг: 01 серпня 2017 року - 30 серпня 2018 року. У разі зацікавленості, просимо направляти Вашу заявку на участь у конкурсі до 20 травня 2017 року на наступні адреси електронної пошти: angelina.tomashenko@bunge.com vladimir.bogdan@bunge.com Після отримання заявки, на вказані вами електронні адреси буде надіслана більш детальна інформація, стосовно умов конкурсу.

Цим повідомляємо про скасування на підставі ст. 249 ЦК України з дати публікації даного оголошення довіреностей, виданих ТОВАРИСТВОМ з ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГРАКІВСЬКІ КОМБІКОРМА" (Код ЄДРПОУ: 37525412, адреса: вул. Польова, будинок 1, смт Чкаловське, Чугуївський район, Харківська обл., 63544) за підписом Лупінської Олени Альфредівни та/або Лученка Дмитра Володимировича на ім'я Слюсар Андрій Миколайович, Подус Михайло Олександрович, Савченко В'ячеслав Анатолійович, Прокоп'єв Костянтин Євгенович, Заєць Жанна Юріївна, Шатова Юлія Вікторівна, Чаплинський Олександр Володимирович, Кот Тетяна Вікторівна, Атісков Олег Володимирович, Третяк Катерина Сергіївна, Лень Роман Володимирович, Кружилова Оксана Геннадіївна, Анісімов Герман Миколайович. Також повідомляємо про розірвання у відповідності до ст. 21 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", ст. 32 Правил адвокатської етики, в односторонньому порядку (одностороння відмова) з дати публікації даного оголошення договорів про надання правової допомоги (адвокатських послуг), укладених від імені ТОВАРИСТВА з ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГРАКІВСЬКІ КОМБІКОРМА" (Код ЄДРПОУ: 37525412, адреса: вул. Польова, будинок 1, смт Чкаловське, Чугуївський район, Харківська обл., 63544) за підписом Лупінської Олени Альфредівни та/або Лученка Дмитра Володимировича з наступними, але не виключно, особами: Слюсар Андрій Миколайович, Подус Михайло Олександрович, Савченко В'ячеслав Анатолійович, Прокоп'єв Костянтин Євгенович, Заєць Жанна Юріївна, Шатова Юлія Вікторівна, Чаплинський Олександр Володимирович, Кот Тетяна Вікторівна, Атісков Олег Володимирович, Третяк Катерина Сергіївна, Лень Роман Володимирович, Кружилова Оксана Геннадіївна, Анісімов Герман Миколайович.

ОГОЛОШЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ ТОРГІВ (АУКЦІОНУ) З ПРОДАЖУ АКТИВІВ ПУАТ "ФІДОБАНК"	
Номери лотів:	Q8156b5275, Q8166b5276, Q8176b5277, Q8186b5278, Q8196b5279, Q8206b5280
Коротка назва лоту:	Права вимоги за кредитними договорами, що укладені із юр. особами.
Місце проведення аукціону:	http://www.prozorro.sale/
Дата проведення аукціону:	22 травня 2017 року
Час проведення аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайтах організаторів торгів (http://torgi.fg.gov.ua/prozorrosale)
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://torgi.fg.gov.ua:80/131199 http://torgi.fg.gov.ua:80/131201 http://torgi.fg.gov.ua:80/131203 http://torgi.fg.gov.ua:80/131205 http://torgi.fg.gov.ua:80/131208 http://torgi.fg.gov.ua:80/131210

Сьогодні майже на всій території України без опадів. Повітря вдень прогріється до плюс 21—23 градусів. Дощитиме лише на Одещині та в західних областях — Львівській, Івано-Франківській, Чернівецькій та на Закарпатті. Вночі температура повітря — від 6 до 9 градусів вище нуля, на півдні та в Криму — до плюс 11. Вітер східний 5—10 м/с

УВАГА, КОНКУРС: ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ?

Фото з Фейсбуку.

Як пройти до... вермахту?

Бандерівці розперезалися, повилазили з криївок, лякають поштивих представників «руського міра» гіляками та вигуками «Слава Україні!». Хоч куди подивись — порозвішували (поки що) таблички, вказівники, а далі... А що далі — пропоную нашому гуморному люду домислити... Асоціації, інтерпретації, як завше, вітаються. Нагадую, що за це учасники етапу отримують бали: за перше місце — три, за друге — два, за третє — один. Наприкінці року в сатиричній сторінці газети «Голос України» «Курінь», а саме 27 грудня 2017 року о 17-й годині 17 хвилин 17 секунд, переможець, котрий назбирає найбільшу кількість балів, отримає приз — 2017 гривень 17 копійок... Підсумки кожного етапу публікуються у сторінці «Курінь» газети щодвятижні — по суботах.... А тепер повертаємося до нашого сувенірного ліфтера — Мотороли... Переможцями етапу стали: А. Полтава, В. Момотюк та В. Ігнатенко.

1. А іграшка «Моторола у ліфті буде?».

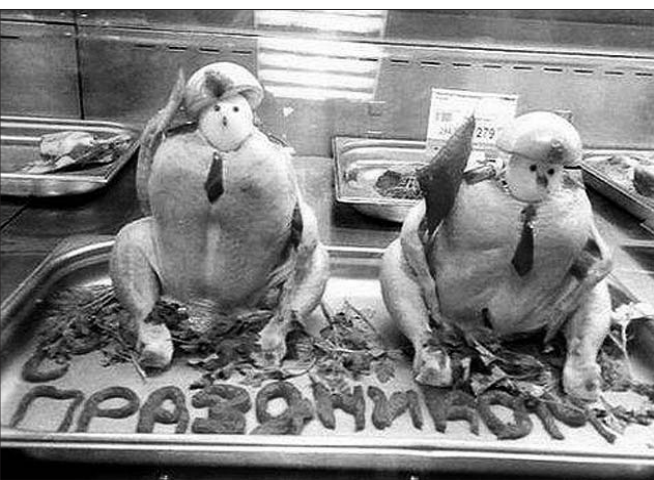
А. Полтава — 3.

2. Ціна сувеніра до і після санкції (178—127 руб.).

В. Момотюк — 2 (7).

ДОШКА ПОШАНИ

Бройлеривоювали...

Вони брали рейхстаг...
Їх узяти в курнику...

Крим — російське Монако?..

Андрій Назаров, голова правління фонду «Ялтинський міжнародний економічний форум»:

— Я не раз казав, що Крим через кілька років за темпами розвитку економіки має всі шанси перетворитися на глобальну зону економічної співпраці — російське Монако...

Від чергового:

— Яке, в біса, Монако без принца!?. Без нього жодної глобальної зони не вийде, а буде просто зона... Дайош у принци Аксьонова!

Мекка... гостинності...

ЗМІ «ДНР»:

— У Донецьку відкрилася перша міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції розвитку туризму та індустрії гостинності». На ній буде презентовано 180 доповідей фахівців із семи країн світу...

Наступний номер газети «Голос України» вийде 11 травня 2017 року

Над номером працювали: Віктор БОНДАР, Алла ДОДАТКО, Юлія ПОТАПЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2017 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 22 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 18 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 55 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мета-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 54027

Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

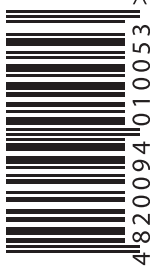
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 449-72-53;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama1@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

ЦЬОГО ДНЯ, 6 ТРАВНЯ

■ **1686.** Мирний договір між Річчю Посполитою і Московською державою, який офіційно закріпив поділ українських земель між двома державами. ■ **1894.** Народився Микола Білан — підполковник Армії УНР. ■ **1910.** Пішов із життя Борис Грінченко — український письменник, педагог, лексикограф, літературознавець, етнограф, історик, публіцист. Обстоював поширення української мови в школах та в установах. Автор перших підручників з української мови та літератури. ■ **1920.** Завершився Перший Зимовий похід армії УНР. ■ **1991.** Народився Юрій Бурдяк — молодший сержант Збройних Сил України. Нагороджений орденom «За мужність» III ступеня (2014, посмертно).

❗ І ніхто не бачить невідповідності. Як генералісимус може командувати лише взводом...

О. Глазков.

❗ Цікаво, а візитками Яроша у них дітей не лякають?

Є. Серета.

❗ — Ось, росіяни, ваше обличчя, які командири, такі прихильники. Вас не нудить?

О. Боруславський.

❗ Расейським дітям — на замітку.

О. Ганджук.

❗ — А надгробних хрестиків із табличками «Взвод Мотороли після бою» немає там?

П. Безкорований.

❗ Один взвод Мотороли = 1,8 німецьких офіцерів.

Д. Дисса.

❗ У комплекті повинен іти солдатик «Моторола в ліфті» і «в труні».

І. Ігнатєв.

У дужках зазначено кількість балів, які вже мають автори.

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь» — «Що це?».

Фото з Фейсбуку.

Ех, яблучко...

Яблуко (Придністров'я) (на знімку)... від яблуні (Росії) недалеко падає...
Канкан перемітелей...

ВІДКАТні крісла

Бернд Гельмштадт, директор з управління німецької будівельної компанії Nussli Ltd (компанію не допустили до встановлення глядацьких трибун Євробачення, незважаючи на перемогу в тендері. Цю роботу довірили львівській фірмі, яка тісно співпрацювала з компаніями заступника виконавчого продюсера Євробачення П. Грицака):

— Нам сказали, що ми не відповідаємо українським будівельним нормам. Мовляв, ми запропонували спорудження трибун за європейськими нормами, які не відповідають українським...

Від чергового:

— Просто за українськими будівельними нормами європейські ворота — ні в дугу, занадто вузькі, щоб туди пройшли наші... ВІДКАТні крісла...

До Захарченка на танці...

ЗМІ «ДНР»:

— ДНР запросила жителів із підконтрольної Києву території взяти участь у змаганнях із танців...

Від чергового:

— Ти ба, і не боїться Захарченко: коли наші підуть у «ДНР», то танцюватимуть до самого кордону.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Фото з Фейсбуку.